

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Santa Coloma
és vida!

INFORME DE TRAÇABILITAT DE “LA GRAMA” SANTA COLOMA DE GRAMENET

Any 2023

Unió Europea
Fons Europeu
Next Generation

GOBIERNO
DE ESPAÑA

Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Next Generation
Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Diputació
Barcelona

apropAMB

AMB : Àrea Metropolitana
de Barcelona

Índex

Antecedents	3
El Circuit de Comerç Social de Santa Coloma de Gramenet	4
Agents participants	4
Classificació i nombre dels agents participants	5
El moviment i l'impacte econòmic del CCS Santa Coloma	7
#Gramamoneda en mans dels agents participants i operacions que s'efectuen	10
Comportament dels agents participants en el CCS Santa Coloma	16
Ajuntament	16
Empreses, entitats i particulars.....	20
Característiques de les empreses del CCS Santa Coloma	24
Dimensió de les empreses i entitats que operen dins del CCS Santa Coloma	25
Sector d'activitat de les empreses i entitats dins del CCS Santa Coloma	26
Conversió de la #gramamoneda a euros	30
Operacions del CCS Santa Coloma	30
Operacions de retirada de les empreses, entitats i particulars	30
Índex del multiplicador local	32
Índex d'estudi de retirada efectiva -destrucció #gramamoneda-	34
Estudi de traçabilitat del Pro-Grama Social	36
Impacte dels cobraments per dia de la setmana	37
Impacte de les compres per format comercial	38
Impacte de les compres per tipologia de productes.....	39
Locals comercials a peu de carrer	40
Mercats Municipals.....	40
Caracterització de les compres del Pro-Grama Social.....	42
Conclusions	45
Observacions	46

Antecedents

El programa de la “Moneda Digital Local”, d’ara endavant “La Grama”, va originar-se el 28 de desembre de 2016, amb el primer pagament de despesa pública en aquesta divisa. Prèviament, l’any 2014 va donar-se la seva aprovació al Ple de l’Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet per adherir-se al projecte europeu Digipay4growth (2014-2016), on es desenvolupa la preparació d’aquesta iniciativa i va ser el punt de partida de la moneda local de la ciutat.

És ara quan es compleixen deu anys d’aquesta iniciativa, amb la qual durant aquest últim any ha experimentat un important creixement i la incorporació d’una nova línia de treball innovadora, que ha ajudat a incrementar el nombre de transaccions en Grames amb l’impuls de pagaments d’ajudes socials en moneda local i la destinació al circuit comercial de la ciutat (principalment adreçat a comerços d’alimentació) com ha estat el projecte, en el marc del programa de La Grama anomenat “Pro-Grama Social: Innovació + Garantia Alimentària amb la Moneda Local Digital” (d’ara endavant, “Pro-Grama Social”) iniciat al mes d’octubre de l’any 2022. El temps de preparació va donar-se durant el bienni 2021-22 i va rebre el suport de l’Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) a través Pla metropolità de suport a la cohesió social, l’economia de proximitat i la coproducció de serveis, ApropAMB.

Com a novetat, ressaltar que aquest informe de traçabilitat per l’any 2023, continua amb la metodologia de la *New Economics Foundation*¹ aplicada en els treballs del multiplicador local 3 i de la traçabilitat desenvolupats anualment des de l’any 2014, publicats a gramamoneda.cat/normativa-i-documents, però el present treball es realitza per primera vegada amb recursos interns del Departament de Comerç, Fires i Disciplina de Mercat, i més concretament a través de l’equip tècnic de la Moneda Local Digital Grama, amb el suport financer de la subvenció Next Generation per finançar projectes d’innovació en serveis socials, que tenen com objecte millorar i reforçar les polítiques socials.

¹ Metodologia desenvolupada i publicada al document “The Money Trial”:
<https://neweconomics.org/uploads/files/money-trial.pdf>

El Circuit de Comerç Social de Santa Coloma de Gramenet

Agents participants

El Circuit de Comerç Social de Santa Coloma de Gramenet (d'ara endavant, "CCS Santa Coloma") és una xarxa d'empreses, entitats i particulars que utilitzen un instrument de pagament propi anomenat **Gramona** o **#gramamoneda**.

L'origen d'aquesta moneda prové de la despesa pública injectada per part de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet al circuit a través del pagament de subvencions i ajuts socials.

Es tracta d'un circuit on principalment s'efectuen operacions de caràcter econòmic entre empreses (B2B), però que s'enriqueix de la participació de persones a títol particular i, de forma molt singular d'organitzacions i entitats del teixit associatiu local. Aquests agents ajuden a generar cadenes de valor i vincles de relació dintre del municipi, potenciant les relacions de proximitat i la cooperació. Fruit de la incorporació del Pro-Gramona Social, durant l'últim trimestre de l'any 2022 el circuit disposa d'una nova tipologia d'agents participants com són els perceptors d'ajuts socials i afegint al circuit transaccions de (S2B) on les persones destinatàries finals de les Gramones han estat principalment responsables dels establiments d'alimentació del municipi.

En aquest sentit, les relacions que s'estableixen entre els agents participants són condicionants de primer ordre que afecten directament a la circulació de la #gramamoneda, a la vitalitat del CCS Santa Coloma i al seu correcte funcionament. A més a més, paràmetres com la velocitat de circulació, la quantitat, l'origen o el destí de la #gramamoneda van vinculats en bona part a aspectes com la quantitat, la dimensió, la diversitat, el sector o la ubicació dels seus membres.

Així doncs, podem parlar de cinc categories d'agents participants:

- (B) Empreses
- (E) Entitats
- (C) Particulars
- (G) Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
- (S) Persones perceptores d'ajuts socials²

Dintre de la categoria d'empreses, hem de tenir una especial menció als tres mercats municipals del municipi i la participació activa en la iniciativa del Pro-Gramona Social, com són:

- El Mercat del Fondo
- El Mercat del Singuerlín
- El Mercat de Sagarra

² Tipologia d'agents participants incorporada l'any 2022, en correspondència a l'inici del Pro-Gramona Social.

Classificació i nombre dels agents participants

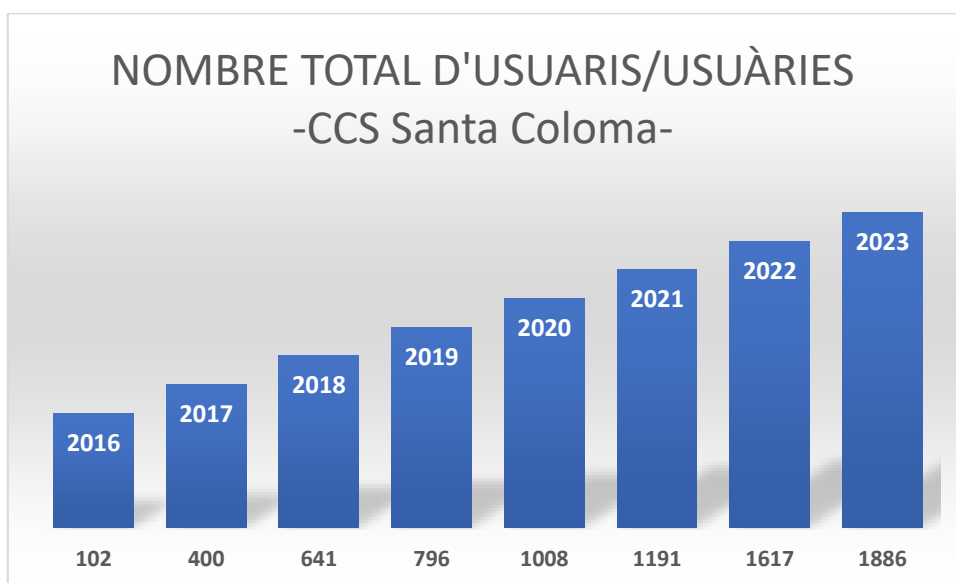
Per determinar la classificació i calcular el nombre d'agents que participen en el CCS Santa Coloma es pren com a base el conjunt d'usuaris i usuàries registrades des de l'inici del projecte, l'any 2016 fins al 31 de desembre de 2023, per tant, a finals d'any constaven com a registrades un total de:

- **1886 persones usuàries**

De les quals hi ha:

- 706 empreses (B)
- 199 entitats (E)
- 509 particulars (C)
- 472 particulars persones perceptores d'ajuts socials (S)

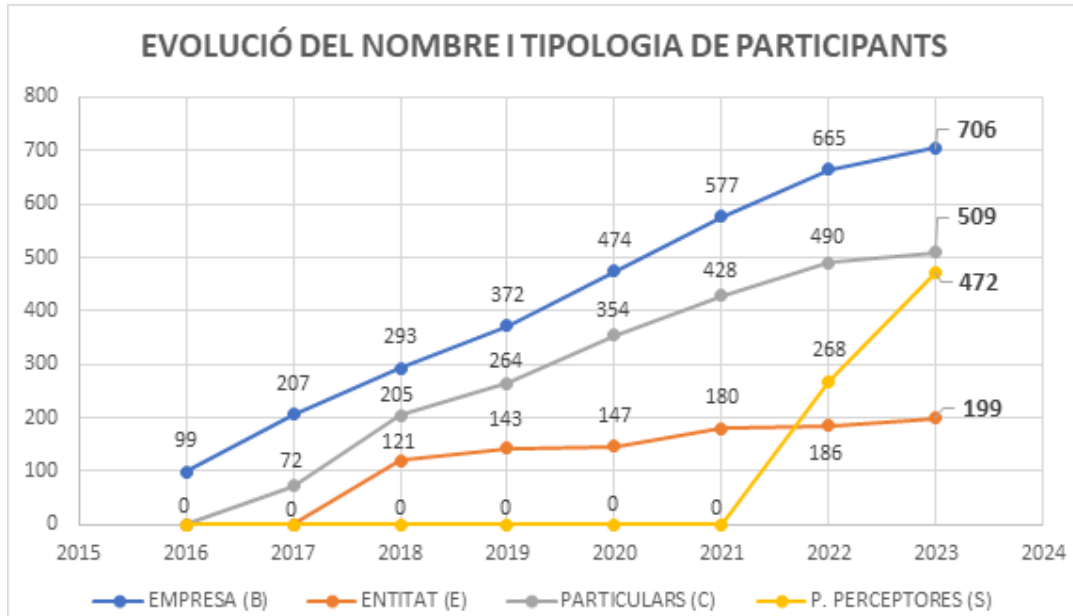
El creixement en el nombre de persones usuàries total ha estat un **16,64% superior** respecte l'any precedent; aquest alt impacte té una relació directa amb la incorporació de les persones perceptores d'ajuts socials (S), la nova tipologia d'agents participants en el CCS Santa Coloma.

GRÀFIC 1. NOMBRE DE PARTICIPANTS TOTALS

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

A continuació, representem gràficament el nombre total de participants a 31 de desembre 2023, tenint en compte les 4 tipologies de persones usuàries de la #gramamoneda.

GRÀFIC 2. EVOLUCIÓ I TIPOLOGIA DE PARTICIPANTS.

Elaboració pròpia a partir de l'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma.

Com s'ha fet menció anteriorment, la tendència any rere any és de creixement, però des de l'any 2022, s'aprecia el salt quantitatiu que es dona amb l'entrada d'una nova tipologia d'agents (S) i té relació directa amb el Pro-Grama Social iniciat en el darrer trimestre, específicament durant l'octubre de 2022.

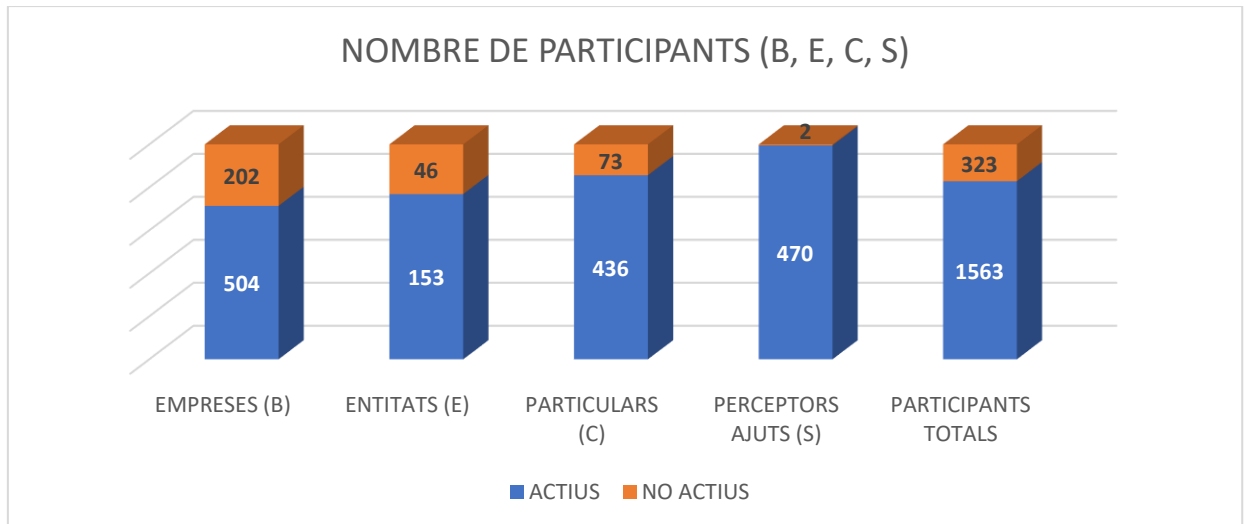
Amb aquestes consideracions prèvies, i les dades representades es posa de manifest el bon funcionament del circuit, la seva consolidació i la tendència positiva i incremental que any rere any continua dibuixant una línia ascendent. Aquesta dinàmica de creixement afavoreix al circuit en termes d'impacte econòmic, tal com veurem més endavant, i aquest factor també explica l'augment de forma exponencial tant en volum de Grames en circulació com el nombre d'operacions de la #gramamoneda.

Tanmateix, en l'estat de maduresa que es troba el CCS Santa Coloma es considera convenient diferenciar als participants entre actius i no actius, ja que així s'obté una idea més aproximada de la vitalitat del circuit:

- **Participants actius:** Es tracta de participants que van efectuar transaccions, indistintament si estaven relacionats amb alguna despesa o ingrés en algun dels seus comptes, o bé disposaven de saldo a 31 de desembre de 2023. Aquest tipus de participants accedeixen al CCS Santa Coloma i poden fer qualsevol operació amb els seus comptes.

- **Participants no actius:** Es tracta del conjunt de participants que han constatat com a registrats al CCS Santa Coloma en algun moment del període comprès entre el 28 de desembre de 2016 i el 31 de desembre de 2023, amb independència del seu grau d'activitat.

A continuació es mostren les dades d'activitat i inactivitat dels participants de cada una de les categories: empresa (B), entitat (E) i particulars (en aquesta última categoria podem diferenciar persones (C) i persones perceptores d'ajuts socials (S)).

GRÀFIC 3. NOMBRE DE PARTICIPANTS: ACTIUS I NO ACTIUS.

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

En aquest sentit, fem un apunt: quan parlem d'inactivitat ens referim a diverses situacions que tenen a veure amb el fet que no efectuen transaccions perquè han tancat, traspassat o canviat de titular del negoci o es troben temporalment sense activitat. Per contra, l'activitat dels participants té a veure amb la realització d'un mínim d'operacions.

El moviment i l'impacte econòmic del CCS Santa Coloma

Tal com s'ha remarcat als antecedents, l'origen de la #gramamoneda que circula pel CCS Santa Coloma procedeix del pagament de subvencions municipals i d'ajuts de caràcter social, en concepte de despesa pública. Aquestes aportacions dineràries permeten a les persones, les empreses i les entitats beneficiàries de la mateixa utilitzar els diners transferits per adquirir productes, serveis i coneixements dins d'una xarxa d'empreses i entitats, segons la normativa del sistema i les bases específiques de cada subvenció o programa.

Aquesta operativa determina bona part del comportament de la #gramamoneda dins del CCS Santa Coloma i conseqüentment el seu impacte a la ciutat. El CCS Santa Coloma classifica aquesta parametrització de moviments en funció del tipus de subvencions i ajudes atorgades i les categoritza sota les següents denominacions:

- **Subvenció**

Transferència mitjançant la qual es paguen les subvencions ordinàries per part de l'ajuntament.

- **Subvenció extraordinària**

Transferència mitjançant la qual es paguen les subvencions extraordinàries per part de l'ajuntament. El beneficiari/ària està condicionat a gastar la subvenció dins del CCS Santa Coloma sense possibilitat de sol·licitar la conversió a euros.

- **Subvenció bonificada**

Transferència mitjançant la qual es paguen les subvencions ordinàries i el beneficiari/ària rep una bonificació en #gramamoneda per part de l'ajuntament. Aquesta bonificació en cas de conversió de la subvenció atorgada suposa una penalització i es perdrà.

- **Ajuts socials**

Transferència mitjançant la qual es paguen els ajuts socials a les persones vulnerables o en risc d'exclusió social, les característiques de la despesa d'aquesta tipologia d'ajuts es troba limitat a tipologia de productes i en una xarxa tancada d'establiments col·laboradors, però ampliable.

Qualsevol dels quatre moviments exposats anteriorment dona lloc a la *creació de la #gramamoneda* dins del CCS Santa Coloma.

L'any 2023 es van introduir 477.391,05 Grames al CCS Santa Coloma.

En el següent quadre es desglossen les quantitats totals introduïdes segons el tipus de subvenció o ajut;

#GRAMAMONEDA INTRODUÏDA AL CCS SANTA COLOMA	
Subvenció	92.871,54
Subvenció bonificada	4.632,11
Subvenció extraordinària	126.797,40
Ajuts socials	253.090,00
TOTAL	477.391,05

QUADRE 1. #GRAMAMONEDA INTRODUÏDA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

L'import introduït l'any 2023 ha estat el volum més alt de tota la trajectòria de la Grama, en aquest últim període ha crescut en un 27,23% respecte a l'any 2022.

Si a més a més dels imports tenim en compte els agents que reben les Grames, tenim un total de 458 de beneficiaris/àries, incloent *empreses, entitats i persones particulars*.

Al següent quadre es poden veure els agents perceptors;

NOMBRE D'AGENTS DESTINATARIS #GRAMAMONEDA	
Subvenció	89
Subvenció bonificada	89 ³
Subvenció extraordinària	91
Ajuts socials	278
TOTAL	458

QUADRE 2. DESTINATARIS #GRAMAMONEDA INTRODUÏDA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Tanmateix, a efectes de comparabilitat per determinar l'estat vital del CCS Santa Coloma, en els següents quadres es mostren les quantitats de Grames que els participants van sol·licitar convertir a euros.

SOL·LICITUDS DE CONVERSIÓ -2023-	
Retirada anticipada	12.068,79
Retirada al venciment	515.184,34
TOTAL	527.253,13

QUADRE 3. SOL·LICITUDS DE RETIRADA 2023

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

A més de conèixer els moviments corresponents a l'any 2023, és interessant poder tenir una avaluació contínua del circuit, per aquest motiu al següent quadre observem l'evolució comparativa des dels inicis del projecte i el primer moviment realitzat en Grames a finals del 2016, i els moviments dels anys posteriors on es posen de manifest les aportacions de #Gramamoneda introduïdes per part de l'ajuntament, les sol·licituds de retirada (que seran l'estadi previ a la destrucció de Grames) i els percentatges d'augment o disminució respecte a l'any precedent.

³ Aquest nombre es correspon als mateixos ens beneficiaris de la subvenció, per tant, no es suma com agent en el TOTAL perquè llavors la informació seria errònia (generant una duplicitat).

	OPERACIONS D'ENTRADA	%	OPERACIONS DE RETIRADA	TAXES DE RETIRADA	#GRAMA MONEDA VIVA	%
2016	6.750,00	-	-	-	6.750,00	-
2017	129.883,00	1924,19 %	6.395,19	264,24	129.973,57	1825,53 %
2018	280.956,37	116,31 %	65.300,07	2.104,78	343.525,09	164,30 %
2019	73.929,75	-73,69 %	154.371,28	1.254,74	261.828,82	-23,78 %
2020	255.801,74	246,01 %	158.162,90	414,61	359.053,05	37,13 %
2021	268.064,83	4,79 %	239.617,95	1.164,08	386.335,85	7,60 %
2022	375.231,10	39,98 %	221.969,52	1.384,54	538.212,89	39,31 %
2023	477.391,05	27,23 %	527.253,13	636,64	488.209,76	-9,29 %

QUADRE 4. EVOLUCIÓ COMPARATIVA OPERACIONS D'ENTRADA I RETIRADA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

De la mateixa manera que en el cas anterior, els agents participants que demanen la conversió els podem quantificar per nombres totals, corresponent a 104 el nombre d'empreses i entitats que han sol·licitat retirades de Grames.

NOMBRE D'EMPRESES I ENTITATS SOL·LICITEN RETIRADA GRAMES -2023-	
Retirada anticipada	10
Retirada al venciment	94
TOTAL	104

QUADRE 5. NOMBRE D'AGENTS I SOL·LICITUDS DE RETIRADA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

#Gramamoneda en mans dels agents participants i operacions que s'efectuen

Des del moment en què s'introdueix al CCS Santa Coloma la #gramamoneda va a parar a un dels dos possibles comptes que els agents participants de la tipologia empreses (B) i entitats (E) poden tenir:

- 1) Un **compte ordinari**; que serveix per operar amb la resta de participants, i on principalment les entitats reben la subvenció, i es troben els moviments que es van fent dintre del CCS Santa Coloma.
- 2) Un segon, anomenat **compte extraordinari**, que tenen principalment les empreses per rebre les subvencions extraordinàries.

Els particulars (C) només tenen un únic compte ordinari (d'usuari/ària) i, des de l'any 2022 amb l'inici del Pro-Grama Social, s'amplia a una nova tipologia d'usuaris i usuàries particulars que són les perceptores d'ajuts socials (S), de manera que quan l'ajuntament fa efectiu el pagament i introdueix #gramamoneda al CCS Santa Coloma arriba al següent compte especial:

- 3) **compte d'ajut social**, que està directament vinculat amb el sistema de cobrament i el QR associat a la persona beneficiària, que rep l'ajut en Grames i així pot fer ús de la prestació social rebuda, amb compres d'articles de primera necessitat limitades per tipologia de producte i dintre de la xarxa d'establiments adherits.

La distribució de saldos actius de la #gramamoneda, prenent l'addició tant del compte ordinari com del compte extraordinari, més els comptes particulars ordinaris i els d'ajuts socials, a data 31 de desembre de 2023 eren de;

TIPOLOGIA	NOMBRE	GRAMES	%
Empreses	504	392.710,85	80,44%
Entitats	153	70.942,46	14,53%
Particulars	436	13.984,40	2,86%
P. perceptores (social)	470	10.572,05	2,17%
TOTAL	1563⁴	488.209,76	100,00%

QUADRE 6. SALDOS AGENTS ACTIUS A 31/12/2023.

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

El comportament de la #gramamoneda produeix efectes molt diversos i amb diferents graus d'impacte. Un fet destacable és que amb la incorporació de les prestacions socials, i amb aquestes de la nova tipologia d'agents, la recirculació de la Grama s'ha vist incrementada en gairebé un 51% en nombre d'operacions i en un 61% en volum d'imports, respecte l'any 2022.

⁴ Aquest nombre es correspon als agents actius veure les dades del GRÀFIC 3.

En la següent taula es descriu la tipologia d'operacions, els imports en Grames i el nombre de moviments realitzats a l'interior del CCS Santa Coloma durant l'any 2023;

TIPOLOGIA D'OPERACIONS	IMPORTS	NOMBRE
Quota de retirada anticipada	636,64	16
Pagament a l'usuari/ària	551.202,11	14.913
Pagament amb subvenció extraordinària	162.477,62	3.323
Recol·lecció efectiva de taxes de retirada	855,23	25
Retirada al venciment	515.184,34	262
Retirada anticipada	12.068,79	16
Retirada efectiva	500.265,85	264
Subvenció	92.871,54	89
Subvenció bonificada	4.632,11	89
Subvenció extraordinària	126.797,40	91
Ajuts socials	253.090,00	1.402
Cobrament des de QR Social	293.023,58	14.564
Cobrament des de web (Pro-Grama)	3.138,51	233
TOTAL GENERAL	2.516.243,72	35.287

QUADRE 7. OPERACIONS REALITZADES AL 2023

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Durant l'any 2023 es van efectuar 35.287 operacions que van involucrar un total de 2.516.243,72 Grames.

Si analitzem el resultat és interessant observar l'augment del volum i el nombre global d'operacions realitzades amb la #gramamoneda per mesos, destacant l'increment dels moviments i del volum de Grames, principalment incentivats pel Pro-Grama Social, (iniciat l'octubre de 2022, i els últims pagaments a les persones perceptores realitzats a l'agost, que com podem veure tenen un impacte significatiu fins al mes de setembre de l'any 2023.

IMPORTS I NOMBRE D'OPERACIONS MENSUALS		
MES	IMPORT	OPERACIONS
GENER	380.506,64	4.340
FEBRER	246.506,79	3.864
MARÇ	270.707,43	3.887
ABRIL	236.363,74	3.369
MAIG	221.557,75	3.847
JUNY	371.337,99	3.944
JULIOL	169.455,08	3.340
AGOST	84.165,63	1.911
SETEMBRE	243.848,39	2.134
OCTUBRE	82.372,91	1.602
NOVEMBRE	132.999,21	1.530
DESEMBRE	76.422,16	1.519
TOTAL	2.516.243,72	35.287

QUADRE 8. DESGLOSSAMENT D'OPERACIONS MENSUALS

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Deixant a part el mes d'agost, per les seves característiques especials, l'evolució intermensual produïda entre els mesos d'octubre i desembre de 2023 mostra una tendència a la baixa, amb variacions, respecte als mesos anteriors, tant en el nombre d'operacions com sobre el volum quantitatiu que aquestes suposen en Grames. Aquesta tendència és fruit de la manca de creació de #gramamoneda, particularment de l'aturada en els pagaments de prestacions econòmiques de caràcter social en la moneda local, que van limitar l'entrada al circuit de Grames durant l'últim trimestre del 2023 i, de retruc, el volum d'operacions realitzades en aquesta divisa dins del circuit.

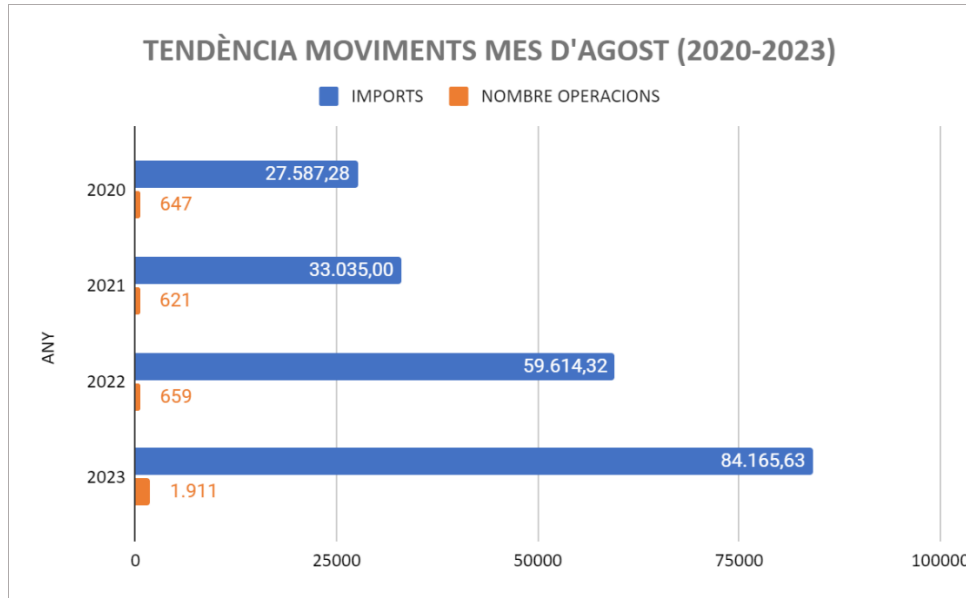
Per a explicar la tendència del mes d'agost recuperem dades d'anys anteriors i podem observar que dintre del període (2020-2023) no es supera el 6% de les vendes durant aquest mes ni en volum de Grames ni en operativa.

TENDÈNCIA DE MOVIMENTS D'AGOST				
ANY	IMPORTS		NOMBRE OPERACIONS	
2020	27.587,28	2,29%	647	5,33%
2021	33.035,00	5,31%	621	3,85%
2022	59.614,32	3,82%	659	2,81%
2023	84.165,63	3,34%	1.911	5,14%

QUADRE 9. TENDÈNCIA DE MOVIMENTS DEL MES AGOST (2020-2023)

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Observem una tendència a l'alça en el mes d'agost de 2023, amb un augment clar en imports i nombre d'operacions, si bé els percentatges sobre el total anual són equiparables als produïts en els anys immediatament anteriors.

GRÀFIC 4. TENDÈNCIA MOVIMENTS MES D'AGOST #GRAMAMONEDA
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Envers totes les dades analitzades fins aquí, podem afirmar que hi ha una tendència interanual clarament a l'alça en l'ús de la #gramamoneda. Això es manifesta quantitativament, tant en els imports com en el nombre de transaccions realitzades en Grames entre les persones membres de la moneda local. En dades, parlem d'uns augments interanuals de les següents dimensions;

	NOMBRE D'OPERACIONS	%	QUANTITATS	%
2017	2.490	-	315.234,61	-
2018	11.588	365,38 %	782.728,50	148,30 %
2019	13.304	14,81 %	1.062.761,43	35,78 %
2020	12.137	-8,77 %	1.204.552,31	13,34 %
2021	16.117	32,79 %	1.431.872,01	18,87 %
2022	23.370	45,00 %	1.560.172,09	8,96 %
2023	35.287	50,99 %	2.516.243,72	61,28 %

QUADRE 10. EVOLUCIÓ DEL NOMBRE OPERACIONS I QUANTITATS
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Resulta enormement significatiu l'augment quantitatiu produït l'any 2023 respecte l'anterior:

- En els imports de les operacions realitzades en Grames: + 61,28 %.
- En el nombre d'operacions realitzades en Grames: + 50,99 %.

Al mateix temps un fet que cal destacar, és que l'ajuntament canalitza l'origen de la despesa pública basant-se en el circuit de la moneda local i fa que l'entrada de #gramamoneda al CCS Santa Coloma vagi en augment cada any (a excepció de la desacceleració de l'any 2019); la quantitat de #gramamoneda introduïda al CCS Santa Coloma durant el 2023 ha estat de 477.391,05 Grames, la més copiosa des de la primera injecció a l'inici de la Grama a finals de l'any 2016.

Per tant, hem de destacar que l'increment del nombre d'operacions, en un 50,99%, i dels fluxos de caixa, en un 61,28%, ajuden a la generació de riquesa al municipi i, en conseqüència, en benefici del conjunt de persones membres del CCS Santa Coloma, augmentant alhora l'efecte multiplicador dels recursos posats a disposició de la ciutat per part de l'ajuntament.

Aquestes operacions d'entrada (de despesa pública) tenen relació directa amb la quantitat de #gramamoneda que es pot comptabilitzar anualment, i el volum que es manifesta té una destinació directa vers els agents implicats en qualitat de membres del CCS Santa Coloma, o, dit d'una altra manera, la #gramamoneda està en mans de les persones participants.

Un fet destacable és que l'any 2023 esdevé el període on la quantitat de moviments ha estat la més alta de la història de la #gramamoneda, superant el llindar dels 2 milions i mig d'euros, i una variació a l'alça respecte al gran volum que ja es va aconseguir durant els anys previs, el 2021 i el 2022, que van superar el milió d'euros.

Aquestes dades ens ajuden a reafirmar que s'ha arribat a la consolidació de la #gramamoneda en el CCS Santa Coloma; a més del salt endavant de tipus qualitatiu que ha significat la incorporació d'un programa de naturalesa social innovador, com és el Pro-Grama Social, que convida alhora a seguir pensant en la incorporació de noves línies per impulsar "La Grama" i fomentar la participació i l'obertura de la moneda local digital vers altres agents participants, tot repensant la visió de la Grama com a eina de desenvolupament local i social, traduïda en noves propostes i línies de treball, amb tot, de l'anàlisi exposada en els punts anteriors, i en combinació amb les dades dels índexs multiplicadors que s'estudiaran a continuació, es posa de manifest que el sistema aporta molts avantatges per a la dinamització econòmica, social i comunitària de Santa Coloma de Gramenet, ajudant a generar cadenes de valor entre les empreses, els comerços, les entitats i les persones de la ciutat, assolint la fita de contribuir a que la riquesa romangui i circuli pel municipi, amb la Grama com a eina i el CCS de Santa Coloma com a subjecte col·lectiu beneficiari de la seva implementació.

L'any 2023 es supera per cinquena vegada la fita del milió i es supera per primer cop els 2,5 milions en volum d'operacions totals realitzades amb la #gramamoneda dins d'un mateix exercici.

Comportament dels agents participants en el CCS Santa Coloma

A continuació, afegim un nivell més d'anàlisi desglossant el comportament de la #gramamoneda al CCS Santa Coloma, tot creuant diversos paràmetres associats a les persones participants: ajuntament, empreses, entitats, particulars i particulars receptors d'ajuts socials, i directament relacionat amb la tipologia d'operacions que aquestes persones van realitzar en determinats períodes de l'any 2023.

Ajuntament

L'entrada de la #gramamoneda procedent de les subvencions municipals i dels ajuts de prestacions socials, és una operació que du a terme únicament l'ajuntament emprant alguna de les següents opcions de pagament: subvenció, subvenció bonificada, subvenció extraordinària i ajuts socials. Agrupant les quatre denominacions, la quantitat de **#gramamoneda introduïda l'any 2023 al CCS Santa Coloma va ser de 477.391,05 Grames**, un 27,23% superior a la quantitat introduïda l'any 2022, i efectuada **en 1.671 moviments**.

És important remarcar que el "moment" de l'entrada de la #gramamoneda al CCS Santa Coloma esdevé un factor clau en el seu comportament posterior i afecta directament en l'impacte final. Com veurem més endavant, en l'apartat del càlcul del multiplicador local, una entrada de quantitats importants de #gramamoneda a principis d'any comporta una volatilitat molt elevada i provoca salts rellevants a l'alça o a la baixa d'aquest índex, mentre que l'entrada de forma estable i controlada de quantitats més petites, però freqüents, generen una interpretació molt més fiable d'aquest indicador.

Evidentment, hi ha altres factors que cal tenir en compte per analitzar correctament un comportament encertat del CCS Santa Coloma. En el següent quadre podem apreciar com l'any 2023 la introducció de la quantitat més gran de #gramamoneda es va concentrar en el primer quadrimestre de l'any. També cal destacar que la injecció d'ajuts socials genera molta circulació de #gramamoneda entre S2B, i moviments posteriors entre B2B, B2E o B2C.

Una altra dada que s'ha de tenir en consideració és el funcionament de les tipologies d'operacions, i en especial el pagament de la tipologia denominada com a subvenció extraordinària, perquè, de la mateixa manera que amb l'ajut social, no permet una conversió per part de la persona beneficiària i, per tant, redueix "la fuga de Grama" del circuit.

OPERACIONS D'ENTRADA MENSUALS	IMPORTS				NOMBRE			
	Subvenció	Subvenció bonificada	Subvenció extraordinària	Ajuts socials	Subvenció	Subvenció bonificada	Subvenció extraordinària	Ajuts socials
GENER	33.371,71	1.668,59	107.986,53	40.220,00	22	22	76	207
FEBRER			9.397,10	40.220,00			10	207
MARÇ			9.413,77	21.750,00			5	116
ABRIL	58.301,96	2.903,63		31.400,00	66	66		170
MAIG	1.197,87	59,89		36.950,00	1	1		205
JUNY				36.000,00				214
JULIOL				26.050,00				159
AGOST ⁵				20.500,00				124
TOTAL	92.871,54	4.632,11	126.797,40	253.090,00	89	89	91	1402

QUADRE 11. ENTRADA DE #GRAMAMONEDA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Les subvencions i les subvencions bonificades es corresponen a les destinades a entitats esportives (pagades el mes de gener) i a les atorgades a entitats de l'àmbit sociocultural (efectives durant els mesos d'abril i maig). D'altra banda, amb les subvencions extraordinàries es premia el compliment de criteris de comerç social i responsable i són destinades a persones responsables d'establiments de comerç i serveis ubicats a Santa Coloma de Gramenet. I, finalment, el pagament d'ajuts socials fa referència a prestacions destinades a persones en situació de vulnerabilitat social per a garantir l'adquisició de productes d'alimentació, higiene personal i neteja per a la llar, d'urgència i de primera necessitat.

La resta d'operacions relacionades amb el CCS Santa Coloma que afecten directament a l'ajuntament tenen a veure amb accions relacionades amb la retirada, recollida de taxes i destrucció de #gramamoneda del sistema.

La retirada i recollida de taxes són imports de càrrec que es realitzen a certes sol·licituds de retirada –o conversió de #gramamoneda a euros- que efectuen les persones membres del CCS Santa Coloma. Tota l'operativa i els mecanismes vinculats a la #gramamoneda venen determinats pel Reglament del Circuit de Comerç Social de Santa Coloma de Gramenet, el Reglament Marc de les Prestacions Econòmiques de Caràcter Social, els acords contractuals establerts entre les parts –ajuntament i persones membres-, les bases reguladores específiques de les subvencions que es concedeixen en Grames i, finalment, les condicions d'adhesió dels establiments col·laboradors del Pro-Grama Social.

A continuació es desgranen amb més detall, i per apartats, les operacions on l'ajuntament participa:

- **Quota de retirada al venciment:** Consisteix en una transferència que s'efectua quan un usuari/usuària demana la conversió de la #gramamoneda a euros per la via de retirada al venciment, és a dir, la que permet convertir només la #gramamoneda que hagi completat el període de maduració establert de quaranta-cinc dies. Són operacions en què no s'aplica cap

⁵ No s'incorporen al quadre els mesos d'octubre a desembre per manca de moviments en creació de #gramamoneda.

mena de penalització sinó una retirada de la bonificació concedida a la persona beneficiària de la subvenció.

- **Quota de retirada anticipada:** Consisteix en una transferència que s'efectua quan un usuari/ usuària demana la conversió de la #gramamoneda a euros per la via de retirada anticipada, és a dir, la que permet convertir la #gramamoneda independentment del seu estat de maduració. Són operacions en què s'aplica una quota de penalització per retirada anticipada que oscil·la entre el 5-7%

En el cas de sol·licituds de retirada de #gramamoneda, per part d'establiments col·laboradors amb el Pro-Grama Social i els imports percebuts com a ajut social, s'ha de fer una especial menció perquè es va eliminar el període de maduració (dels quaranta-cinc dies) per saldos de Grames socials a través d'una resolució aprovada pel Ple (a finals d'abril de 2023).

En qualsevol d'ambdós casos, l'import de la transferència correspon a les taxes que s'apliquen a la conversió i queda retingut temporalment en el compte del sistema fins que l'ajuntament confirma que fa efectiu el pagament en euros, moment en que ja es pot transferir la #gramamoneda corresponent al compte de taxes de l'ajuntament.

Les quotes aplicades durant l'any 2023 es corresponen tan sols a la retirada anticipada i es van donar únicament en els mesos de gener, març, maig i juny, sent a més coincidents amb les sol·licituds de conversió de #gramamoneda a euros efectuades pels agents participants.

OPERACIONS DE QUOTA MENSUALS	IMPORTS		NOMBRE
	Retirada anticipada	Quota de retirada anticipada	Retirada anticipada
GENER	3.951,99	208,01	3
MARÇ	340,65	19,35	2
MAIG	7.595,65	399,78	10
JUNY	180,50	9,50	1
TOTAL	12.068,79	636,64	16

QUADRE 12. QUOTES DE RETIRADA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

- **Recollida efectiva de taxes de retirada:** Consisteix en una transferència que s'efectua quan l'ajuntament confirma que fa efectiva una conversió de la #gramamoneda a euros, i la persona usuària ha de pagar en concepte de taxes per l'operació de conversió i aquest import estava temporalment retingut en el compte de retirada.

Les taxes recollides durant l'any 2023 han estat un total de:

OPERACIONS DE RECOLLIDA DE TAXES	IMPORT	NOMBRE
Recollida efectiva de taxes de retirada	855,23	25

QUADRE 13. RECOLLIDA DE TAXES

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Les taxes de retirada no suposen un impacte significatiu dins del CCS Santa Coloma.

des de l'any 2016 el total de taxes de retirada ha tingut un volum de 7.223,63€.

TIPOLOGIA D'OPERACIONS MENSUALS	IMPORTS	NOMBRE
	Recollida efectiva de taxes de recollida	
GENER	200,10	2
FEBRER	8,00	1
MARÇ	237,94	11
JUNY	409,28	11
TOTAL	855,32	25

QUADRE 14. RECOLLIDA EFECTIVA DE TAXES "ESTUDI MENSUAL"

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

A fi i efecte de mantenir l'equivalent a euros, que actuen com a garantia del sistema, amb la paritat d'1 Grama = 1 euro, i la possibilitat per part dels agents participants de convertir el saldo de #gramamoneda del CCS Santa Coloma, l'ajuntament elimina tota la #gramamoneda que ha finalitzat el procés de conversió a euros.

Aquesta operació s'anomena retirada efectiva i també s'ha referenciat en estudis com "destrucció de #gramamoneda".

- **Retirada efectiva:** Transferència que s'efectua quan l'ajuntament confirma que fa efectiva una conversió de #gramamoneda a euros, amb la finalitat de destruir la que s'han convertit i que estava temporalment reservada en el compte denominat "Compte de retirada".

La descripció, els imports i el nombre d'operacions realitzades l'any 2023 es mostren a continuació:

OPERACIONS DE DESTRUCCIÓ	IMPORT	NOMBRE
Retirada efectiva	500.265,85	264

QUADRE 15. OPERACIONS DE DESTRUCCIÓ DE #GRAMAMONEDA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Les operacions de destrucció de Grames es realitzen al llarg de l'any, i es mostren al quadre següent a títol informatiu:

OPERACIONS DE DESTRUCCIÓ MENSUALS	IMPORTS	NOMBRE
	Retirada efectiva	
GENER	23.855,03	16
FEBRER	46.731,92	27
MARÇ	76.103,30	38
ABRIL	16.779,21	9
MAIG	-	-
JUNY	130.955,10	73
JULIOL	-	-
AGOST	-	-
SETEMBRE	141.375,05	68
OCTUBRE	17.923,42	15
NOVEMBRE	46.542,82	18
DESEMBRE	-	-
TOTAL	500.265,85	264

QUADRE 16. DESTRUCCIÓ DE #GRAMONEDA MENSUAL

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Es rellevant esmentar que les operacions de recollida de taxes i de retirada efectiva de #gramamoneda (o destrucció de moneda) no necessàriament coincideix dins de l'any natural; i per arribar a generar aquests moviments cal una prèvia demanda de les sol·licituds de retirada que efectuen els agents participants del CCS Santa Coloma.

Empreses, entitats i particulars.

La #gramamoneda introduïda per part de l'ajuntament al CCS Santa Coloma circula mitjançant l'ús que les persones usuàries en fa, formades per les empreses, les entitats, les persones particulars i les persones particulars perceptores d'ajuts socials. Les principals operacions que aquestes persones realitzen, ja sigui perquè són l'origen o el destí d'una transacció, són les següents:

- **Pagament amb subvenció extraordinària:** Transferència mitjançant la qual un usuari o usuària que ha rebut una subvenció extraordinària al compte, per a aquesta finalitat, pot transferir una part o la totalitat del saldo disponible d'aquest compte cap a un altre, començant en aquest moment el procés de maduració del saldo transferit.
- **Pagament a usuari:** Transferència ordinària entre persones usuàries.
- **Cobrament des de QR social*:** Transferència mitjançant la qual s'efectua una transacció entre un usuari o usuària de la categoria particular perceptora d'ajuts socials (S) i un usuari o usuària de la categoria empresa (B) mitjançant l'APP de pagaments.

• **Cobrament des de web (Pro-Grama)*:** Transferència que s'efectua entre un usuari o usuària de la categoria persona perceptora d'ajuts socials (S) i un usuari o usuària de la categoria empresa (B) mitjançant l'accés a la web de l'aplicació de pagaments.

*Aquesta tipologia de moviments estan directament relacionats al Pro-Grama Social i el pagament dels ajuts socials que emet l'Ajuntament en benefici de les persones que en són perceptores (augmentant la introducció de #gramamoneda al circuit) i que tenen com a finalitat l'adquisició dels productes bàsics d'alimentació, higiene personal i neteja per a la llar establerts al Decret de la Tinència d'Alcaldia número 4630 de data 10 de maig de 2021, amb destí a les persones membres de la Xarxa d'establiments comercials col·laboradors del Pro-Grama Social, que durant l'any 2023 ha comptat amb un total de 68 establiments de comerç, dels que gairebé la meitat es corresponen a parades dels tres mercats municipals de la ciutat, amb una rellevància del 45,58 % de total d'establiments adherits.

Les operacions de cobrament i pagament de Grames que s'efectuen per part dels usuaris i usuàries del CCS Santa Coloma, exceptuant les que realitza l'ajuntament, conformen el gruix del funcionament operatiu i són les que doten de major sentit al sistema.

El total de transaccions originades dintre del CCS Santa Coloma, per part dels agents participants: empreses, entitats i persones particulars originen el següent volum d'operacions;

TRANSACCIONS	IMPORT	NOMBRE
Pagament a usuari	551.202,11	14.913
Pagament amb subvenció extraordinària	162.477,62	3.323
Cobrament des de QR social	293.023,58	14.564
Cobrament des de web (Pro-Grama)	3.138,51	233
TOTAL	1.009.841,82	33.033

QUADRE 17. TRANSACCIONS AGENTS CCS SANTA COLOMA

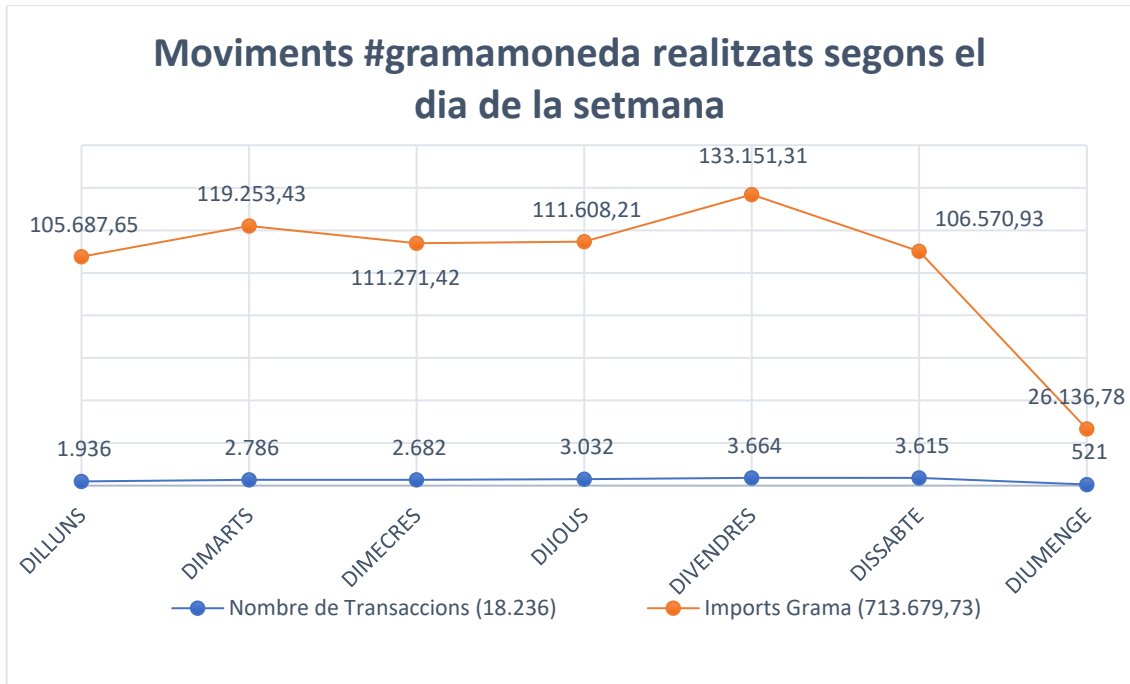
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

L'any 2023 es van efectuar 33.033 transaccions entre usuaris i usuàries per un volum d'1.009.841,82 Grames, superant per primer cop el milió de Grames en operacions de compra – venda realitzades a Santa Coloma.

Del seu monitoratge i avaluació, se'n pot extreure informació sobre l'estat i solidesa del projecte. Per tant, torna a prendre força la idea de la **consolidació del circuit**, confirmada, respecte als anys anteriors, amb més intensitat el 2023, destacant en aquest exercici l'impuls que han suposat els ajuts socials (S) i el destí que les persones perceptores han donat als ingressos percebuts per aquest concepte, això és, les persones responsables d'establiments comercials col·laboradors (B), fet que ha nodrit d'un important dinamisme afegit el circuit, mitjançant un

augment significatiu del nombre de transaccions produïdes l'any 2023, obtenint un major impacte econòmic en termes de generació de riquesa entre les empreses del CCS Santa Coloma que, al mateix temps, ha comportat també un major nombre i volum de conversions sol·licitades durant aquest 2023.

Si analitzem els moviments del CCS de Santa Coloma, sense tenir en compte el Pro-Grama Social, que s'analitza detalladament més endavant, podem veure el volum de moviments desagregats pels dies de la setmana a la següent representació:

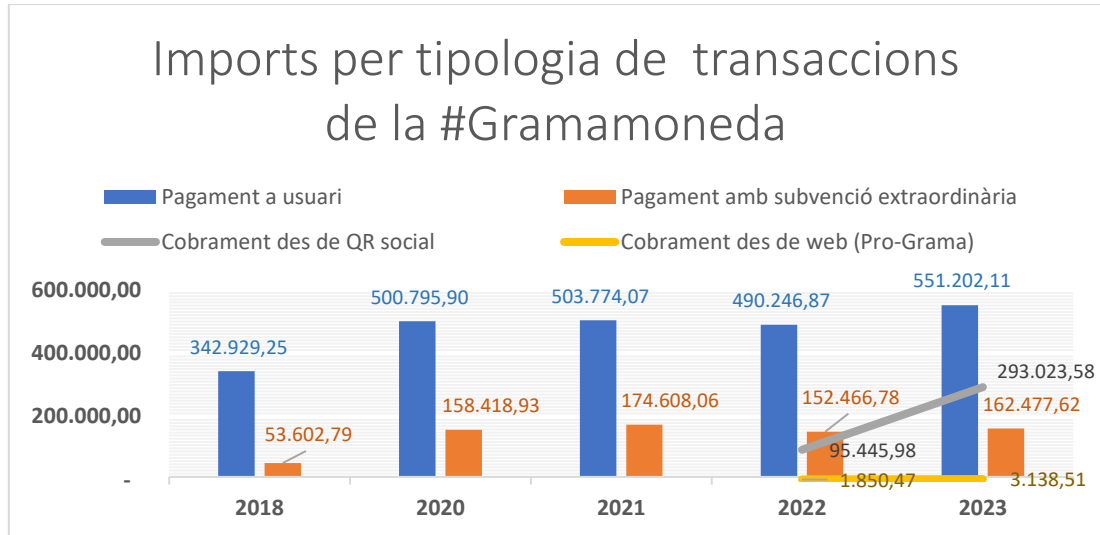
GRÀFIC 5. MOVIMENTS CCS SANTA COLOMA PER DIES DE LA SETMANA
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Es pot observar que el dia predilecte per fer despesa i que genera un major nombre de moviments és el **divendres**, el més improductiu es correspon al diumenge i té un destinatari molt localitzat en el sector de la restauració, mentre que el segon dia amb menys impacte a nivell nombre de transaccions és el dilluns, identificat amb el tancament d'alguns establiments de sectors com, precisament, el de la restauració, però no tant en relació a l'impacte sobre l'import agregat diari, que no presenta grans diferències entre els binomis dilluns-dissabtes o dimecres-dijous.

El dia que més repercussió ha tingut en operacions amb la #gramamoneda durant l'any 2023 ha estat el... "DIVENDRES"

Per dotar de més dades a l'informe i per a establir les corresponents tendències o patrons, analitzarem els moviments que generen dinamisme al circuit i ens basarem en dades

històriques, per mostrar d'aquesta manera l'evolució dels imports i de les transaccions en #gramamonedra; es pot contemplar, a continuació, aquesta evolució a través dels següents gràfics.

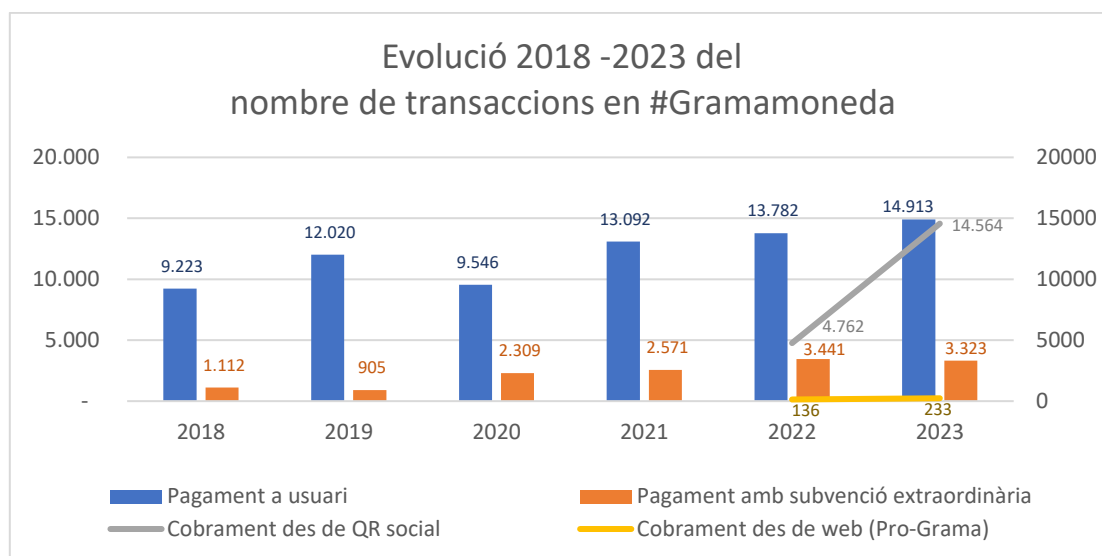
GRÀFIC 6⁶. COMPARATIVA IMPORTS TRANSACCIONS⁷

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma i estudis de traçabilitat previs

En aquest gràfic s'observa una línia clarament ascendent; de la mateixa manera que la incorporació del Pro-Grama Social, iniciat al mes d'octubre del 2022, ha dinamitzat exponencialment el CCS Santa Coloma, i veient que aquesta nova línia té un topall "en import" vers la seva escalabilitat, aquest topall és pel fet que només es pot fer despesa (operativa de cobraments) segons el volum d'injecció realitzat en una segona onada, però els moviments posteriors d'aquestes Grames circularan pel CCS com s'ha fet habitualment, fet que ajuda que el volum de circulació total de la moneda local hagi estat molt tant elevat (+2,5 milions de Grames), i continuï circulant dintre del CCS Santa Coloma (mitjançant la tipologia "pagament a usuari"), assolint, precisament, el que es busca, és a dir, l'augment de l'efecte multiplicador dels fluxos de caixa de l'administració pública.

⁶ Recordem que la data del Pro-Grama Social (QR Social) s'inicia l'octubre de 2022 (un únic trimestre d'aquesta anualitat), mentre que el 2023 té un efecte més perllongat durant el decurs de l'any, si bé, també en aquest darrer exercici hi ha un marge considerable de millora, que té a veure amb l'aturada temporal produïda, per a aquesta tipologia de pagaments de despesa pública, durant el darrer trimestre de l'any.

⁷ Els imports de l'any 2019 no s'han pogut extreure i per aquest motiu no s'incorporen a la comparativa d'imports, en canvi, el nombre de transaccions si s'ha pogut reflectir i es representa al GRÀFIC 6.

GRÀFIC 7. COMPARATIVA NOMBRE DE TRANSACCIONS

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma i estudis de traçabilitat previs

Característiques de les empreses del CCS Santa Coloma

El coneixement de certes característiques empresarials com la dimensió i el sector d'activitat de les empreses vinculat al comportament dins del CCS Santa Coloma aporten una valuosa informació que permet orientar el disseny d'actuacions i, si és el cas, aplicar mesures correctores molt concretes per la millora contínua del CCS Santa Coloma. Els indicadors resultants que es mostren a continuació permeten fer una anàlisi més detallada i aprofundir en comportaments específics.

Per fer-ho s'ha pres com a classificació de base la mateixa estructura provinent dels anteriors estudis de traçabilitat. En aquesta primera classificació, establim la grandària com factor principal -dimensió de les empreses- i quedarien associades de la forma següent:

- Persones Autònomes
- D'1 a 3 persones treballadores
- De 4 a 10 persones treballadores
- D'11 a 50 persones treballadores
- Més de 50 persones treballadores⁸

Si el factor d'ordenació fos el sector d'activitat de les empreses, la distribució restaria de la següent forma: alimentació, equipament de la llar, moda i complements, oci i lleure, restauració, salut i bellesa, serveis, entitats, mascotes i altres sectors.

⁸ Aquesta tipologia d'empresa dintre del circuit no es representativa.

Dimensió de les empreses i entitats que operen dins del CCS Santa Coloma

Les operacions iniciades per part de les empreses participants en el CCS Santa Coloma, segons la seva dimensió, tant en nombre com en volum, es mostren en aquest apartat. Altrament, a fi efecte de poder aprofundir en la comparativa s'inclouen dos quadres amb el nombre d'operacions i les quantitats.

En el següent quadre s'observa com l'origen de les operacions va efectuar-se majoritàriament per part d'empresaris i empresàries en règim d'autònoms, sent també aquesta tipologia d'empreses les que van moure més Grames, en comparació a l'any 2022, on les empreses d'1 a 3 van ser les que vam tenir més volum i, durant aquest 2023, les empreses de més de 50 persones treballadores no han tingut cap representació dins del CCS Santa Coloma.

DIMENSÍO DE LES EMPRESES QUE COMENCEN LES OPERACIONS	NOMBRE D'OPERACIONS	%	IMPORT DE LES OPERACIONS	%
Persona Autònoma	7.952	50,89	459.770,99	45,43
D'1 a 3 persones treballadores	4.731	30,28	285.758,14	28,23
De 4 a 10 persones treballadores	2.633	16,85	199.827,40	19,74
D'11 a 50 persones treballadores	308	1,97	66.788,12	6,60
TOTAL	15.624	100,00	1.012.144,65	100,00

QUADRE 18. INICI DE LES OPERACIONS PER PART DE LES EMPRESES
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Si parlem en sobre el destí de les operacions, continua tenint el pes important les empreses de "persones autònomes" i molt seguit pel nivell "d'1 a 3 persones treballadores", en total aquests dos segments copen més del 75% del total de les operacions realitzades en #gramamoneda.

DIMENSÍO DE LES EMPRESES PERCEPTORES D'OPERACIONS	NOMBRE D'OPERACIONS	%	IMPORT DE LES OPERACIONS	%
Persona autònoma	16.493	50,721	468.409,10	45,14
D'1 a 3 persones treballadores	8.368	25,734	311.416,10	30,01
De 4 a 10 persones treballadores	5.915	18,190	187.404,64	18,06
D'11 a 50 persones treballadores	1.739	5,348	67.756,65	6,53
Més de 50 persones treballadores	2	0,006	2.625,00	0,26
TOTAL	32.517	100,00	1.037.611,49	100,00

QUADRE 19. DESTÍ DE LES OPERACIONS
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

En conclusió, amb les dades analitzades podem observar que tant l'origen com el destí estan clarament identificats entre **les empreses de persones autònomes i amb un màxim de 3 persones treballadores.**

Són les microempreses les que doten de major dinamisme al CCS Santa Coloma

Sector d'activitat de les empreses i entitats dins del CCS Santa Coloma

Com s'ha fet en anteriors estudis, també es pot treballar de forma sectorial per grans àmbits, i posant de manifest que durant aquest 2023 el Pro-Grama Social ha tingut un pes molt important i té una afectació directament relacionada al sector alimentari, per aquest motiu també el seu creixement durant aquest any i la dinamització de la #gramamoneda.

La segmentació sectorial dins del CCS Santa Coloma s'agrupa de forma global en els següents grans àmbits:

- Alimentació
- Equipament de la llar
- Moda i complements
- Oci i lleure
- Restauració
- Salut i benestar
- Serveis
- Entitats⁹
- Altres sectors
- Mascotes

L'anàlisi dels sectors que comencen o finalitzen operacions en #gramamoneda reflecteix la situació del comerç i el seu dinamisme. En aquest sentit, tornem a remarcar que durant l'any 2023 una part important de les mateixes recauen principalment en el sector de l'alimentació.

Les operacions executades durant l'any 2023, desagregades segons la procedència sectorial, es corresponen a:

⁹ Respecte a les entitats, mencionar que es poden diferenciar principalment en tres tipologies: de comerç, socioculturals i esportives.

PROCEDÈNCIA DE LES OPERACIONS				
SECTOR	NOMBRE	%	IMPORT	%
Alimentació	7.089	43,36	498.112,47	42,28
Equipament de la llar	554	3,39	40.392,52	3,43
Moda i complements	1.538	9,41	63.290,41	5,37
Oci i lleure	473	2,89	27.842,90	2,36
Restauració	2.605	15,93	150.146,61	12,74
Salut i benestar	1.739	10,64	87.984,86	7,47
Serveis	1.453	8,89	121.768,56	10,34
Entitats	726	4,44	165.971,37	14,09
Altres Sectors*	73	0,45	7.024,13	0,60
Mascotes*	100	0,61	15.582,19	1,32
TOTAL	16.350	100,00	1.178.116,02	100,00

QUADRE 20. ORIGEN SECTORIAL DE LES OPERACIONS

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

*Sectors agrupats anteriorment

En el cas de l'alimentació hi ha hagut un repunt important respecte l'any 2022 amb un increment d'un 5% en moviments i de més d'un 20% en import. En aquest sentit, és evident que la incorporació del Pro-Grama Social ha ajudat a mobilitzar a l'alça aquest sector. D'altra banda, en el sector de la restauració el nombre de moviments s'ha reduït (+/-200 transaccions) però ha augmentat significativament el volum dels imports associats i, en un sentit contrari, el sector serveis ha patit una davallada, tant en nombre d'operacions com imports en #gramamoneda.

DESTÍ DE LES OPERACIONS				
SECTOR	NOMBRE	%	IMPORT	%
Alimentació	21.134	64,25	508.609,24	43,08
Equipament de la llar	631	1,92	50.258,26	4,26
Moda i complements	786	2,39	70.623,45	5,98
Oci i lleure	699	2,13	30.482,55	2,58
Restauració	4.929	14,99	141.372,68	11,97
Salut i benestar	2.919	8,87	83.732,49	7,09
Serveis	831	2,53	129.458,73	10,97
Entitats	374	1,14	142.998,84	12,11
Altres Sectors*	317	0,96	9.330,92	0,79
Mascotes*	271	0,82	13.743,17	1,16
TOTAL	32.891	100,00	1.180.610,33	100,00

QUADRE 21. DESTÍ SECTORIAL DE LES OPERACIONS

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

*Sectors agrupats anteriorment

El destí de les operacions, tal com es veu a la tendència de la procedència, també destaca clarament el sector de l'alimentació, fet que s'ha incrementat exponencialment degut a

l'entrada de recursos del Pro-Grama Social. En aquest sentit, destaca l'impacte de les persones perceptores d'ajuts socials respecte a la fidelització en les parades dels tres mercats municipals que estan adherides en el marc d'aquest projecte innovador al municipi. Un altre dels sectors que ha crescut ha estat el de l'oci i el lleure i els serveis de la salut i el benestar.

En aquest estudi de traçabilitat 2023, obviem la informació per subsectors perquè considerem que no aporta valor afegit a l'estudi i amb les dades sectorials podem veure les magnituds econòmiques i la quantitat d'operacions associades per abordar actuacions i analitzar l'impacte que les línies innovadores aporten al CCS Santa Coloma. Es considera més rellevant fer un estudi més específic i curós del Pro-Grama Social, l'impacte dels mercats municipals i la generació de riquesa a la xarxa del CCS Santa Coloma.

L'agrupació dels sectors en terme ampli ha estat agrupat de la forma següent:

ALIMENTACIÓ	Carnisseria	SALUT I BENESTAR	Centres d'estètica
	Rostisseria		Clíniques dentals
	Comestibles		Farmàcies
	Peixateria		Herboristeries
	Xarcuteria		Fisioteràpia i massatges
	Congelats		Serveis òptics
	Fruites i verdures		Perruqueria
	Llaminadures		Perfumeria
	Forn de pa		Productes d'estètica
	Pastisseria		Sex-shop
	Supermercat		Servei de salut
EQUIPAMENT DE LA LLAR	Floristeria	SERVEIS	Viatges
	Mobles		Aigua, gas, llum
	Ferreteria		Automoció
	Complements		Centres formatius
	Electrodomèstics		Comunicació i disseny
	Pintures		Confecció
	Productes de neteja		Construcció
	Tèxtil i complements		Espectacles
	Tèxtil		Fotografia
MASCOTES	Mascotes (Menjar i accessoris)		Gestories i advocats
	Mascotes (Serveis veterinaris)		Informàtica
MODA I COMPLEMENTS	Calçat		Bugaderia
	Complements		Psicologia
	Roba esportiva		Neteja
	Roba d'home		Tatuatge
	Roba infantil		Taxi
	Joieria		Transport de mercaderies
	Roba de dona	Túnels de rentat	
	Vestuari laboral	SERVEIS PROFESSIONALS	
OCI I LLEURE	Esports	RESTAURACIÓ	ENTITATS
	Escola de ball		Bar
	Gimnàs		Cafeteria
	Llibreria i papereria		Menjar preparat
	Jocs		Gelateria
	Teatre		Altres
ALTRES SECTORS	Fundacions		Restaurants
	Basar		Vinoteca

Conversió de la #gramamoneda a euros

Per a una correcta interpretació d'aquest apartat, seguint de forma rigorosa la metodologia emprada en els anteriors estudis de traçabilitat, hem estimat diferenciar entre:

- **Operacions del CCS Santa Coloma**, que inclouen les accions de retirada anticipada, retirada al venciment i retirada efectiva que es realitzen dins del CCS Santa Coloma.
- **Operacions de retirada de les empreses, entitats i particulars**, que inclouen les accions de retirada anticipada i retirada al venciment, sense incloure la retirada efectiva o destrucció de #gramamoneda que fa l'ajuntament.

Operacions del CCS Santa Coloma

A continuació es descriuen les tres operacions que es realitzen dins del CCS Santa Coloma vinculades a la conversió de #gramamoneda a euros, sent les següents:

- **Retirada al venciment:** Transferència que s'efectua quan una persona usuària demana la conversió de la #gramamoneda a euros per la via de retirada al venciment, és a dir, la que permet convertir només la #gramamoneda que hagi completat el període de maduració establert.
- **Retirada anticipada:** Transferència que s'efectua quan una persona usuària demana la conversió de #gramamoneda a euros per la via de retirada anticipada, és a dir, la que permet convertir-la independentment del seu estat de maduració.

En qualsevol dels casos, l'import de la transferència correspon al que la persona usuària acabarà cobrant en euros i queda retingut temporalment en el compte del sistema fins que l'ajuntament confirma que fa efectiu el pagament en euros i, per tant, ja es pot destruir la #gramamoneda corresponent.

- **Retirada efectiva:** Transferència que s'efectua quan l'ajuntament confirma que fa efectiva una conversió de #gramamoneda a euros, amb la finalitat de destruir-la, ja que s'ha convertit a euros i estava temporalment reservada al compte de retirada.

La possibilitat de retirar les Grames del CCS Santa Coloma és una de les accions que les persones membres poden realitzar com a pas previ a que l'Ajuntament les destrueixi per a preservar l'equivalència entre la #gramamoneda i l'euro.

Operacions de retirada de les empreses, entitats i particulars

Una altra forma d'interpretar la conversió de la #gramamoneda a euros consisteix en concentrar-se en les sol·licituds realitzades per les empreses, entitats i particulars, sense incloure les operacions de retirada efectiva efectuades per part de l'ajuntament.

L'any 2023 el volum d'operacions de retirada sol·licitades van ascendir a un total de 527.253,13 Grames.

SOL·LICITUDS DE RETIRADA	IMPORT	NOMBRE
Retirada al venciment	515.184,34	262
Retirada anticipada	12.068,79	16
TOTAL	527.253,13	278

QUADRE 22. SOL·LICITUD DE RETIRADA ANY 2023

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

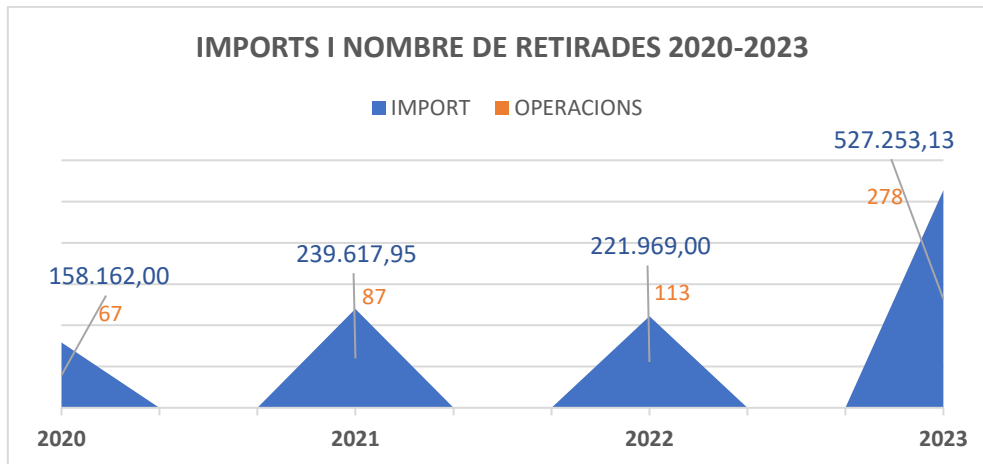
També tenim en compte que les empreses i entitats que sol·liciten conversió són un total de 104, i per tant representa menys d'un 16% del total de les empreses i entitats actives al CCS Santa Coloma.

NOMBRE D'EMPRESES I ENTITATS -2023-	
Retirada anticipada	10
Retirada al venciment	94
TOTAL	104

QUADRE 23. NOMBRE D'EMPRESES I ENTITATS AMB SOL·LICITUD DE RETIRADA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Si examinem els resultats dels estudis d'anys anteriors, reconeixem les fluctuacions que es van donant amb el pas del temps, i en concret si veiem la gràfica següent podem extreure que hi ha més volum de sol·licituds de conversió, però amb una mitjana d'imports més baixa que als anys predecessors. Això explica el comportament de la #gramamoneda i el volum aconseguit durant aquest any. Tant és així que podem afirmar que la Grama es mou i circula amb un gran dinamisme entre els agents usuaris del circuit; un fet destacable d'aquest 2023 és el volum introduït en Grames socials i la destinació directa als comerços que ofereixen productes bàsics d'alimentació, higiene personal i neteja de la llar al municipi de Santa Coloma de Gramenet, i, per entendre el volum de conversions, una consideració a tenir en compte és que aquests establiments no tenen tanta capacitat de circulació de la #gramamoneda i es veuen obligats a fer la sol·licitud de conversió per disposar de liquiditat i així poder efectuar els pagaments necessaris als seus proveïdors externs, fet que explica el major volum d'operacions.

GRÀFIC 8. COMPARATIVA RETIRADES ANYS 2020 - 2023

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

En termes quantitius la mitjana se situa en el nivell més baix, exactament als 1.896,59 Grames/euros durant l'any 2023, valor per sota dels anys anteriors que s'establia en:

- 2.360,63 l'any 2020.
- 2.754,23 l'any 2021.
- 1.964,33 l'any 2022.

Índex del multiplicador local

L'índex del multiplicador local i les dades que ens permeten calcular-lo aporten informació molt valuosa per determinar la salut del CCS Santa Coloma. Amb aquest indicador avaluem, la fuita de la despesa municipal de la ciutat de determinades línies de subvencions que es van concedir en euros els anys 2014 i 2015 i posteriorment, fins a l'actualitat, ha permès seguir el comportament de la despesa realitzada ja en Grames i, per tant, dins del CCS Santa Coloma, establint una valuosa comparativa que ens permet valorar l'efecte multiplicador dels fluxos de caixa de l'administració pública assolits amb la moneda local.

Per a poder disposar d'una visió comparativa interanual rigorosa, s'ha mantingut la mateixa metodologia de càlcul del multiplicador local en tots els estudis, amb independència de les possibilitats d'extracció de la informació que es disposava per a cada anàlisi. Els estudis dels anys 2019 i 2020 van aprofundir en el mètode de càlcul del multiplicador local, desenvolupant l'indicador resultant i l'exclusió de les operacions de bescanvi a euros i de creació de diners.

Per al present estudi es mantenen les dues fórmules de càlcul, a fi efecte de continuar preservant el rigor en aquesta comparabilitat amb els indicadors precedents i alhora, millorant les possibilitats d'anàlisi de la salut del CCS Santa Coloma.

Recordem que el multiplicador mesura el nombre de voltes que 1 unitat monetària (en aquest cas, la #gramamoneda) fa des de la seva creació (pagament de la despesa pública a la persona beneficiària) fins a la seva destrucció (retorn a l'Ajuntament i conversió de Grames a euros).
Multiplicador Local (ML) = Transaccions / Injecció de diners.

Així, per al càlcul de l'indicador de l'any 2023 hem d'atendre el volum i la tipologia de les operacions que tenen relació directa amb les entrades de #gramamoneda al sistema; en l'últim trimestre de 2022, comencen a haver noves entrades que es destinen a les persones perceptores d'ajuts socials (S) i les operacions que aquestes realitzen (S2B); això representa un canvi que afecta els resultats i provoca el desenvolupament d'una nova sèrie d'anàlisi:

MULTIPLICADORS	2022	2023
Multiplicador considerant totes les subvencions i operacions	4.157896534	5,27082236
Multiplicador ponderant totes les subvencions i operacions	5,569564213 ¹⁰	4,14535414

QUADRE 24. ÍNDEX MULTIPLICADOR CIRCULACIÓ #GRAMAMONEDA

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Segons els càlculs del 2023 cada #gramamoneda del CCS Santa Coloma va intercanviar-se 4,15 vegades.

També s'ha de considerar una altra variable, on hi ha casos en els que la #gramamoneda es bescanvia sense re-circular dins del CCS Santa Coloma o bé re-circula en un nombre superior (+4,15 vegades), ja que els càlculs que es treballen s'estableixen basant-se en una mitjana ponderada del total agregat dels moviments efectuats dins del circuit de la Grama. Per aquest motiu analitzem el resultat del multiplicador excloent les operacions d'intercanvi; i seguint aquest esquema encetem, en un proper apartat, una nova sèrie d'anàlisi que pren en consideració, de forma específica la incorporació del Pro-Grama Social al circuit de la moneda local digital.

¹⁰ En aquest càlcul apuntem la següent discrepància: El resultat re-calcultat per nosaltres, com a autors del present estudi, sobre el multiplicador ponderat de l'any 2022 és de **3,908687167**. Però s'ha optat mantenir la dada de l'estudi publicat, que va ser encarregat a un proveïdor extern.

MULTIPLICADORS	2022	2023
Multiplicador considerant operacions d'intercanvi (creació de riquesa)	1,97588464	3,16637532
Multiplicador ponderant operacions d'intercanvi (creació de riquesa)	1,79833178	2,32358101

QUADRE 25. ÍNDEX MULTIPLICADOR CIRCULACIÓ #GRAMAMONEDA SENSE INTERCANVI
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Índex d'estudi de retirada efectiva -destrucció #gramamoneda-

En aquest informe incorporem i analitzem un nou índex, en aquest nou índex volem centrar-nos en l'impacte de la destrucció de #gramamoneda vers la creació (Quadre 25) i el volum de transaccions totals (quadre 26), iniciant l'any d'estudi el 2022, encara que es comença a analitzar durant aquest any, i els posteriors. Es pren com a metodologia de treball la mateixa que als estudis precedents i basats en "The money trail".

MULTIPLICADORS	2022	2023
Multiplicador considerant la retirada de Grames (destrucció ¹¹)	0,586766102	1,047916273
Multiplicador ponderant la retirada de Grames (destrucció)	0,516694003	0,710871286

QUADRE 26. ÍNDEX DESTRUCCIÓ #GRAMAMONEDA VERS CREACIÓ
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

En aquest cas veiem que més d'una quarta part dels diners injectats al circuit romandran dintre del mateix circuit i es continuarà generant riquesa, circularitat i permanència de la mateixa al municipi.

De cada Grama creada romandrà al CCS Santa Coloma 0,29 Grames

¹¹ Es pren com a referència el volum de retirades efectives, que són les transaccions que estan directament relacionades amb la destrucció de #gramamoneda.

Si en comptes d'analitzar l'impacte sobre la creació, ho analitzem vers el volum de #gramamoneda en circulació veiem que l'impacte de la destrucció de #gramoneda en comparació al volum de transaccions, a simple vista, té una tendència negativa perquè és superior durant l'any 2023, però suposa un nivell apte respecte al volum total de #gramamoneda, que ha superat els 2,5 milions de Grames.

MULTIPLICADORS	2022	2023
Multiplicador considerant els moviments totals i la retirada de Grames (destrucció)	0,1411209	0,1988146

QUADRE 27. ÍNDEX DESTRUCCIÓ #GRAMAMONEDA VERS TOTAL DE MOVIMENTS
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Sobre aquesta nova dada d'anàlisi el que podem veure és que pels càlculs del 2022 representa un volum aproximat d'un 14% i per aquest 2023 no arriba al 20%. En aquest cas es basa simplement en un càlcul d'acord amb els volums totals i no es treballa en base a dades ponderades.

L'emissió de despesa pública en Grames mitjançant el pagament de subvencions al comerç i el seu pagament tenen un disseny fet per permetre que aquesta moneda es redistribueixi pel CCS Santa Coloma, gràcies al fet que està configurat perquè no es pugui convertir en una segona onada; per tant, es reinverteix a la xarxa i ajudarà a que romangui dins de la mateixa i re-circuli entre els diferents agents participants. Respecte al total de la creació de #gramamoneda de l'any 2023, amb un import global de 477.391,05 Grames creades, es corresponen a 379.887,40 Grames, el que suposa un 79,58 %.

Estudi de traçabilitat del Pro-Grama Social

Donada la importància del projecte innovador del Pro-Grama Social, que, en el marc dels Programes de la Grama, està destinat a la garantia alimentària, en sinergia amb el foment del comerç local de proximitat, amb la moneda local digital com a instrument disruptiu per a aquesta transformació, afegim a l'informe de traçabilitat una nova línia de dades estadístiques que ens permetin consolidar i conèixer l'impacte socioeconòmic que el programa aporta al CCS Santa Coloma, ja consolidat com s'ha argumentat anteriorment, i estudiar la seva evolució.

Aquest projecte es va iniciar l'octubre de 2022 i, durant tot el 2023, ha estat en fase de pilot, tant per part dels serveis municipals implicats (Comerç, Prestacions Socials, Tresoreria), com de les persones perceptores (374) i dels comerços adherits (68). El total de moviments, el nombre de famílies i de persones beneficiàries, la quantitat d'ajudes socials pagades i el moviment de les mateixes es corresponen a:

TRANSACCIONS AJUTS SOCIALS* -INVERSIÓ DESPESA AJUNTAMENT A CCS SANTA COLOMA-		
Nombre de moviments	Import	Persones perceptores
1402	253.090,00	374

*veure detall al QUADRE 11 d'aquest informe

DESTÍ AJUTS SOCIALS* -OPERACIONS COBRAMENTS COMPRES S2B-		
Nombre de moviments	Import	Comerços adherits
14.797	296.162,09	68

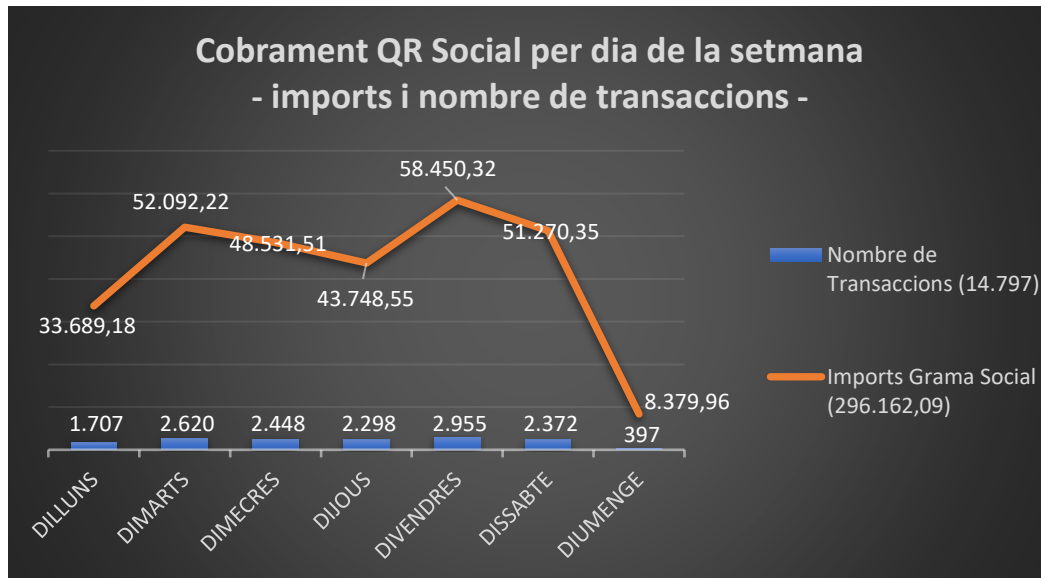
*veure detall al QUADRE 17 d'aquest informe

Els imports poden semblar incoherents, perquè es dona un import agregat en cobraments per compres de persones perceptores d'ajuts socials a establiments comercials col·laboradors superior a l'import agregat en inversió en despesa de l'Ajuntament en ajuts socials, fet que s'explica perquè sobre el volum de Grames en circulació del Pro-Grama Social s'ha de tenir en compte els imports procedents d'ajuts pagats durant l'any 2022 i que, parcialment, encara romanien als comptes de les persones perceptores d'ajuts socials, que, malgrat rebre la despesa el darrer trimestre de 2022, van realitzar una part de les compres durant el 2023.

De cara l'any vinent també serà un aspecte a tenir en compte, donat que, al tancament de desembre 2023, el saldo d'ajut socials no executat era de 10.572,05 Grames.

Impacte dels cobraments per dia de la setmana

Altrament, i continuant amb la mateixa línia d'estudi anterior, analitzarem l'impacte dels moviments i els imports de Grames en circulació per dies de la setmana, realitzant un anàlisi específic en relació al Pro-Grama Social.

GRÀFIC 9. MOVIMENTS PRO-GRAMA SOCIAL SEGONS DIES DE LA SETMANA
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

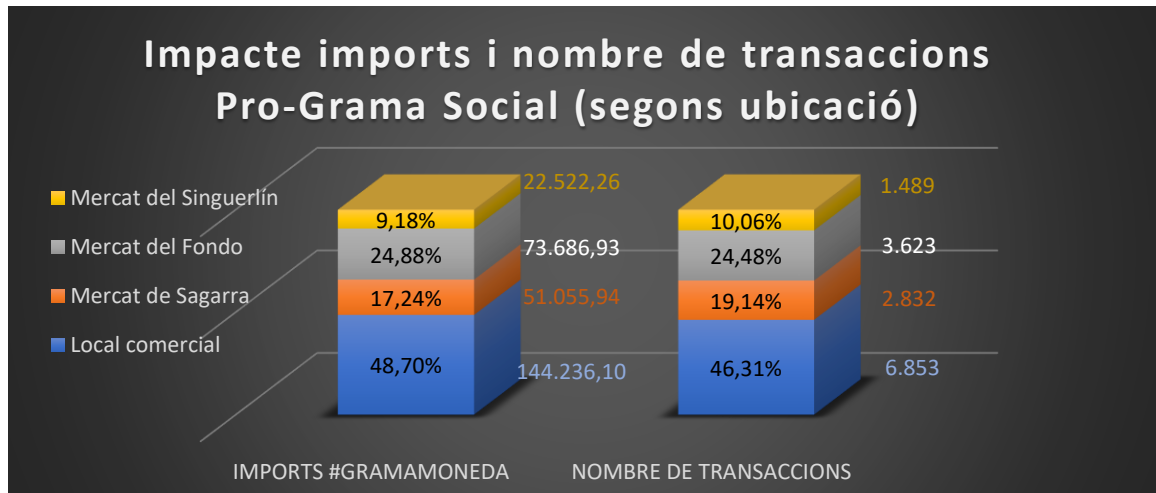
En conclusió, podem afirmar que segueixen la mateixa tendència que en les transaccions de la Grama, amb el seu topall en els divendres i valors similars la resta de dies de la setmana, excepte el diumenge, si bé, en el Pro-Grama Social, a diferència de l'anàlisi del conjunt dels Programes de la Grama, observem que els dilluns també presenten un valor comparativament baix, dada que probablement ve determinada pel fet que alguns paradistes dels mercats municipals tanquen la parada al públic de forma regular en aquest dia de la setmana;

els divendres es corresponen als dies amb major operativa i els dilluns presenten dades significativament inferiors a la mitjana de dies de la setmana, exceptuant els diumenges

Finalment, observem que els dimarts són un altre dia amb un impacte positiu dins del volum d'ús de les compres associades al Pro-Grama Social.

Impacte de les compres per format comercial

Alhora és important conèixer l'impacte que tenen les operacions de compra, en imports i nombre de transaccions agregades, sobre els diferents comerços segons la seva ubicació, si són locals comercials a peu de carrer o són parades de qualsevol dels tres mercats municipals.

GRÀFIC 10. IMPACTE #GRAMASOCIAL A MERCATS I LOCALS

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Observem com les dades referents a compres per localització i format comercial estan distribuïdes força equitativament entre el comerç urbà i els mercats municipals. Els darrers atreuen poc més de la meitat de les operacions, tant en import agregat (51,30 %) com en nombre de transaccions (53,69 %).

Pel que fa a la comparativa entre mercats municipals, en l'anàlisi de conjunt, advertim com és el Mercat del Fondo l'equipament comercial col·lectiu que rep més operacions de compra i per un import agregat més elevat, seguit pel Mercat de Sagarra i, més allunyat, pel Mercat del Singuerlín. Aquesta dada pot tenir a veure amb factors diversos, com poden ser el preu, però també la localització de les persones perceptores d'ajuts socials, entre d'altres, si bé caldria contrastar el grau de validesa d'aquestes valoracions. Una proposta en aquest sentit pot ser la recollida i tractament de dades creuades, entre les dades capturades de la traçabilitat de la Grama i les dades disponibles, per exemple de la localització, de les persones beneficiàries d'ajuts socials.

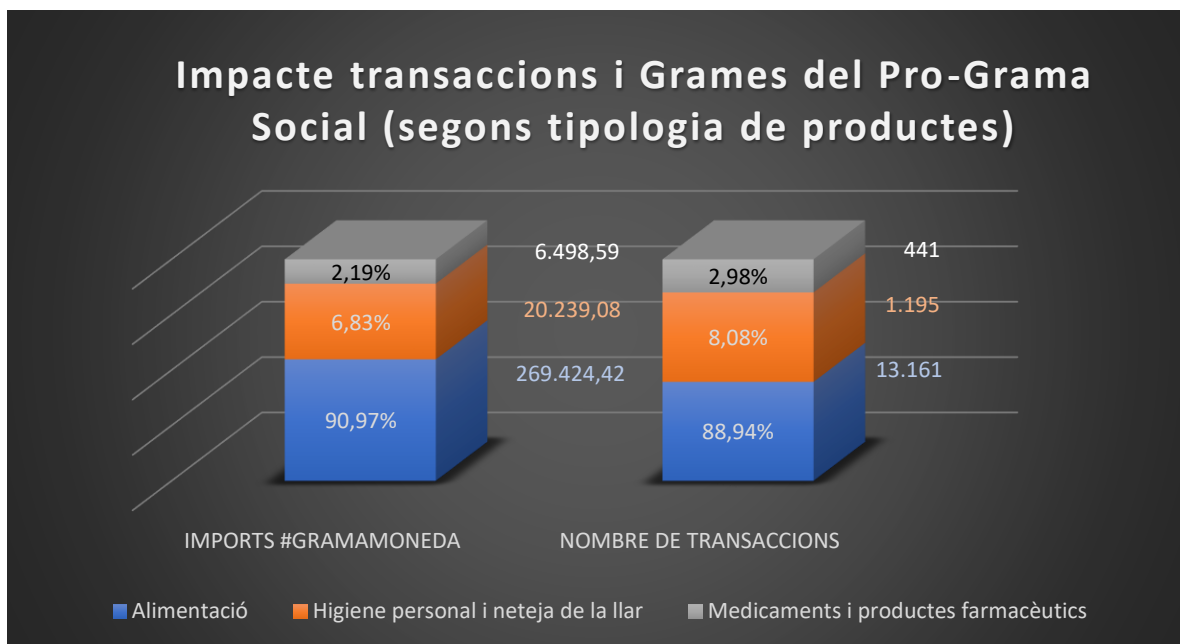
Impacte de les compres per tipologia de productes

D'altra banda, podem conèixer la dada en compres per tipologia de productes, tenint en compte que estan limitats a productes bàsics:

- D'alimentació.
- D'higiene personal.
- De neteja de la llar.

Cal tenir en compte que els resultats d'aquest anàlisi específic es basen en el tractament de les dades obtingudes a partir del destí de cada compra. En funció del sector de l'establiment comercial, s'ha determinat la pertinença de cada compra a la categoria de productes general determinada (alimentació, higiene personal i neteja per a la llar), en el període comprès entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2023

A més a més, s'incorpora una tipologia de productes que estan englobades en un perfil comercial molt específic, com són les farmàcies, que dispensen medicaments, productes farmacèutics i alguns productes d'higiene personal, principalment.

GRÀFIC 11. IMPACTE #GRAMASOCIAL SEGONS TIPOLOGIA DE PRODUCTE

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Per conèixer les dades de les operacions realitzades durant l'any 2023 pel Pro-Grama Social hem fem l'**estudi per ubicació comercial** desagregat per tipologies de productes generals (alimentació, higiene personal i neteja de la llar, medicaments i productes farmacèutics) i, posteriorment, analitzarem l'impacte per gammes de productes més específiques. I ho farem analitzant els patrons de conducta de les compres per tipologies de productes dels dos formats comercials que hem destacat anteriorment: Els locals comercials a peu de carrer i els mercats municipals.

Locals comercials a peu de carrer

Tal com s'ha fet menció durant l'informe, el volum de comerços adherits comptava amb un total de 68 comerços al tancament de 2023, dels quals 37 pertanyen a locals comercials ubicats en carrers de la trama urbana de Santa Coloma de Gramenet.

Tipologia de productes	Nombre de transaccions	%	Imports en	
			#Gramamonedes Social	%
Alimentació	5.534	80,75	122.159,29	84,69
Higiene personal i neteja de la llar	878	12,81	15.578,22	10,80
Medicaments i productes farmacèutics	441	6,44	6.498,59	4,51
TOTAL	6.853	100,00	144.236,10	100,00

QUADRE 28. PRO-GRAMA SOCIAL VENDES LOCALS COMERCIALS
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Mercats Municipals

Els mercats municipals¹² existents al municipi són tres. Les característiques socioeconòmiques i culturals de l'entorn on estan ubicats són diferents entre si i això pot tenir un efecte en l'àmbit qualitatiu i quantitatiu molt diferenciat. Els tres mercats que analitzem són:

- **Mercat del Singuerlín**

Parades exteriors obertes: 4

Parades interiors obertes: 17

Parades interiors tancades: 4

**Aquest mercat comparteix espai amb un gran supermercat, com és Consum, amb accés des del mateix mercat i exteriorment (a peu de carrer).*

¹²Les dades dels Mercats Municipals han estat actualitzades durant el període de redacció de l'informe.

Les parades dintre de la Xarxa d'empreses de la #gramamoneda són amb un total de 16, de les quals 10 estan adherides al Pro-Grama Social.

Tipologia de productes	Nombre de transaccions	%	Imports en #Gramamoneda Social	
				%
Alimentació	1.172	78,71	22.522,26	82,85
Higiene personal i neteja de la llar	317	21,29	4.660,86	17,15
TOTAL	1.489	100,00	27.183,12	100,00

QUADRE 29. PRO-GRAMA SOCIAL VENDES MERCAT DE SINGUERLÍN
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

- **Mercat de Sagarra**

Parades exteriors obertes: 1

Parades interiors obertes: 22

Les parades dintre de la Xarxa d'empreses de la #gramamoneda són amb un total d'12, de les quals 11 estan adherides al Pro-Grama Social. Cal tenir en compte que una parada exterior és itinerant i s'ha inclòs perquè està adherida al Pro-Grama Social.

Tipologia de productes	Nombre de transaccions	Imports en #Gramamoneda Social
Alimentació	2.832	51.055,94

QUADRE 30. PRO-GRAMA SOCIAL VENDES MERCAT DE SAGARRA
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

- **Mercat del Fondo**

Parades obertes: 31

Parades tancades: 3

**Aquest mercat comparteix espai amb un gran supermercat, com és Mercadona, amb accés des del mateix mercat i exteriorment.*

Les parades dintre de la Xarxa d'empreses de la #gramamoneda són amb un total de 12, de les quals 11 estan adherides al Pro-Grama Social.

Tipologia de productes	Nombre de transaccions	Imports en #Gramamoneda Social
Alimentació	3.623	73.686,93

QUADRE 31. PRO-GRAMA SOCIAL VENDES MERCAT DE FONDO

Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

És important observar que la concentració de compres en el Mercat del Fondo és notablement superior a les vendes dels altres dos mercats municipals, tant en el nombre de transaccions com l'import de Grames, malgrat que, pel que fa al mix comercial de les parades adherides al Pro-Grama Social, les persones perceptores d'ajuts socials en Grames disposen d'una oferta similar en qualsevol dels tres mercats municipals, tant en nombre de botigues com en assortiment de productes d'alimentació.

De fet, només el Mercat del Singuerlín presenta una oferta en productes d'higiene personal i neteja de la llar, fet que no evita que sigui, amb diferència, el recinte comercial col·lectiu que presenta un nombre inferior en menys operacions de compra i per un import agregat més baix. Cal en aquest punt aprofundir l'anàlisi creuant dades en relació a aspectes diversos com els preus i la localització de les persones beneficiàries d'ajuts socials, entre d'altres, de manera que es disposi de patrons més complets per a, eventualment, prendre mesures correctores que tendeixin a equilibrar els resultats, distribuint de forma més eficient la riquesa generada amb la moneda local, en el marc del Pro-Grama Social.

Caracterització de les compres del Pro-Grama Social

Si analitzem el volum de productes venuts segons la tipologia dels establiments col·laboradors i els productes que tenen al seu abast per vendre, el còmput global seria de:

Tipologia de productes	Nombre de transaccions	%	Imports en #Gramamoneda Social	
			Imports en #Gramamoneda Social	%
Alimentació	13.161	88,94	269.424,42	90,97
Higiene personal i neteja de la llar	1.195	8,08	20.239,08	6,83
Medicaments i productes farmacèutics	441	2,98	6.498,59	2,19
TOTAL	14.797	100,00	296.162,09	100,00

QUADRE 32. PRO-GRAMA SOCIAL VENDES SEGONS TIPOLOGIA DE PRODUCTE

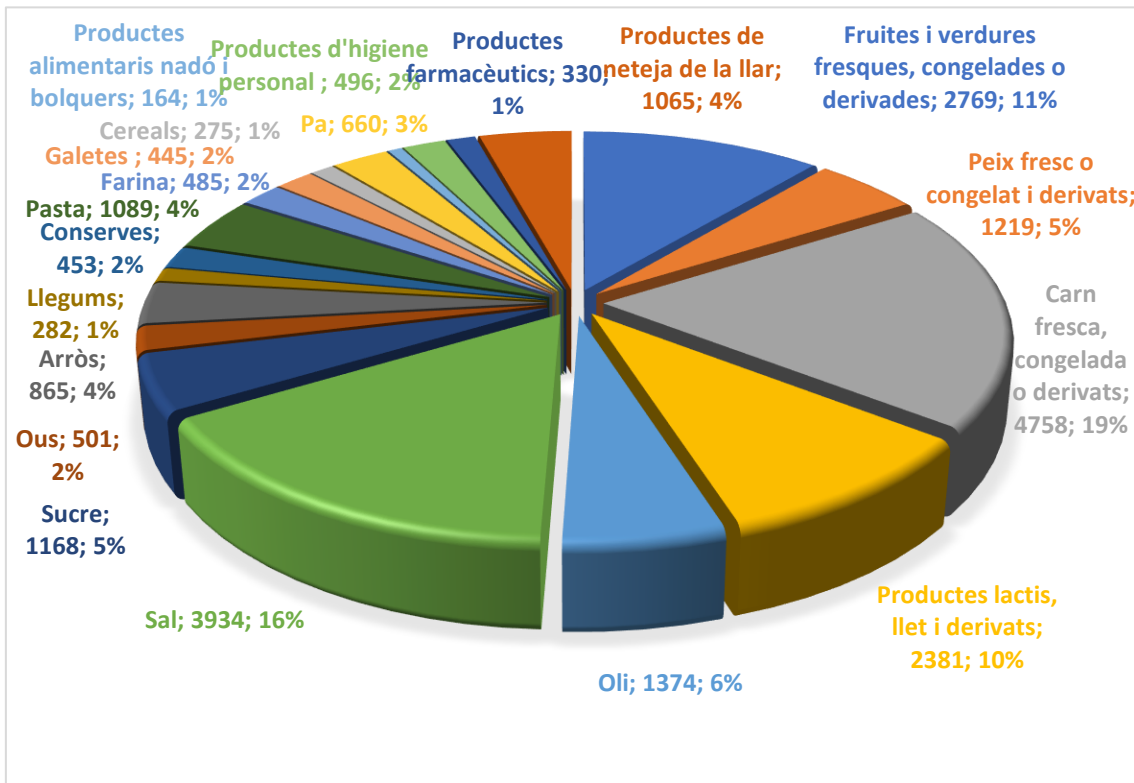
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Al mateix temps podem desglossar de forma més detallada la tipologia de productes segons les etiquetes o categories de productes desenvolupades a la plataforma del CCS Santa Coloma per a cada compra; aquest desenvolupament va ser posterior a l'inici del Pro-Grama Social i, per tant, hi ha una part de l'any 2023 sense dades. Concretament, s'ha pogut analitzar les dades corresponents al període comprès entre el 21 de febrer i el 31 de desembre de 2023, període de temps que es considera representatiu per a conèixer els patrons de conducta, amb un marge d'error mínim.

Per fer un estudi rigorós del nombre d'etiquetes o categories de producte vinculades a cada compra, s'ha fet un recompte del total de vegades que són presents a cada moviment; cal tenir en compte que el nombre agregat és superior al nombre d'operacions, perquè una compra pot implicar la compra, i per tant el marcatge, de diverses etiquetes o categories de productes. Respecte a aquestes dades, matisar per tant que el que estem analitzant és exclusivament la repetició de cada "categoria de productes" adquirida en el conjunt de les compres del Pro-Grama Social.

Les categories de productes es corresponen a les següents etiquetes:

- Fruïtes i verdures fresques, congelades o derivades
- Peix fresc o congelat i derivats
- Carn fresca, congelada o derivats
- Productes lactis, llet i derivats
- Oli
- Sal
- Sucre
- Ous
- Arròs
- Llegums
- Conserves
- Pasta
- Farina
- Galetes
- Cereals
- Pa
- Productes alimentaris nadó i bolquers
- Productes d'higiene personal
- Productes farmacèutics
- Productes de neteja de la llar

GRÀFIC 12. PRO-GRAMA SOCIAL SEGONS TIPOLOGIA DE PRODUCTE
Elaboració pròpia a partir d'extracció de dades de la plataforma del CCS Santa Coloma

Si donem una ullada al gràfic anterior, percebem que la part més important de les compres va destinada a la compra de carn (19 %), seguida per la de sal (16 %), la de fruites i verdures (11 %) i l'adquisició de productes lactis (10 %), categories que juntes sumen més de la meitat de les compres (56 %). Ja fora dels 2 dígits percentuals, destaquen les compres de peix (5 %), de sucre (5 %), d'arròs (4 %) i de pasta (4%). Fora del sector de l'alimentació només el conjunt de productes de neteja de la llar representen un 4 % del total. El pes dels mercats municipals en l'oferta i, més important, l'enfocament d'aquesta política pública, destinada fonamentalment a la garantia alimentària de la població de Santa Coloma de Gramenet, explica que els resultats destaquin sobretot en l'adquisició de productes d'alimentació.

Conclusions

A finals de l'any 2023 comptem amb un total de **1.563 membres actius de la Grama**, això suposa un **increment del 21,16%** d'usuaris/àries registrades respecte a l'any 2022.

S'observa amb les dades analitzades que el **CCS Santa Coloma es troba consolidat i en creixement al municipi**, generant un gran dinamisme i volum de transaccions.

Les **aportacions municipals han augmentat, en un 27,23%**, mantenint el volum de subvencions, i abocant prestacions econòmiques de caràcter social, vinculades al projecte: Pro-Grama Social, en el marc dels Programes de la Moneda Local Digital Grama.

L'any 2023 l'indicador del multiplicador ha estat d'un 4,15, el que significa que cada unitat de Grama injectada en forma de despesa pública a circulat, de mitjana, 4,15 vegades dins del circuit, augmentat l'efecte multiplicador dels fluxos de caixa de l'administració pública.

A 31 de desembre de 2023 el **saldo del CCS Santa Coloma era de 488.209,76 Grames**, un volum de Grames circulants que ens permet advertir el constant dinamisme del circuit, mantenint permanentment un volum d'actius generadors de riquesa en favor del teixit comercial, econòmic i social de Santa Coloma de Gramenet.

La bona rebuda del Pro-Grama Social per part de les persones perceptores d'ajuts socials i de les persones responsables dels establiments comercials col·laboradors ha fet que **augmenti de forma constant tant les primeres com les segones, augmentant el nombre i la diversitat** en el circuit de #gramamoneda.

El volum de transaccions durant el 2023, ha estat el més gran de tota la trajectòria de la moneda local digital, arribant a les xifres de **35.287 transaccions**, un **50,99 % superior a les produïdes el 2022**, i de **2.516.243,72 Grames** en volum de circulació, un **61,28 % més alt que l'assolit el 2022**.

El **dia per excel·lència**, on es fan més operacions en #gramamoneda **es correspon als divendres**.

Els mercats municipals, les microempreses i les persones particulars tenen una gran importància dintre del CCS Santa Coloma i en són els actors principals, els que fan que es **generin sinergies i dinamisme dintre de la xarxa**.

Observacions

L'estudi de traçabilitat de l'any 2023, segueix la metodologia de treball dels anteriors estudis duts a terme des de l'any 2024. Per a l'elaboració d'aquest treball s'ha internalitzat la tasca de recollida, tractament analític i conclusions de l'estudi, això és, el conjunt de l'estudi. El present informe de traçabilitat ens ajuda a reafirmar l'estat de consolidació i de creixement del Circuit de Comerç Social de Santa Coloma de Gramenet, fet que obre la possibilitat d'estudiar noves línies d'actuació, tot obrint i implicant en la xarxa a altres agents participants i membres de la Grama, augmentant l'aplicabilitat del sistema sobre nous projectes municipals, com ha estat i és el Pro-Grama Social, en el marc dels Programes de la Grama.

La millora en la plataforma és una fita que es complimenta dia a dia, ja que requereix un treball constant i permanent en la seva gestió i en el seu desenvolupament, enfocant la implementació tecnològica, particularment, sobre la millora de l'experiència de la persona usuària i membre de la Grama, tot dirigint les properes actuacions, especialment, en l'automatització de processos, podent pensar en la incorporació d'aplicacions basades en l'ús de l'anomenada Intel·ligència Artificial (IA).

El coneixement reflectit en aquest document s'ha elaborat a partir de la recollida, el tractament, l'anàlisi, les conclusions i les propostes de millora efectuades a partir de les dades extrapolades de la plataforma de la moneda local digital del CCS Santa Coloma, per al període temporal de l'any 2023. Per a fer-ho possible, s'ha aplicat la metodologia de la *New Economics Foundation*¹³ desenvolupada en els treballs del multiplicador local 3 i de la traçabilitat duts a terme anualment des de l'any 2014 i publicats a gramamoneda.cat/normativa-i-documents. A més, en el present estudi de 2023 s'ha apostat per ampliar els camps d'aplicació d'aquest mètode d'estudi.

¹³ Metodologia desenvolupada i publicada al document "The Money Trial":
<https://neweconomics.org/uploads/files/money-trial.pdf>

Santa Coloma
és vida!

Santa Coloma
és vida!

Aquest treball ha estat elaborat per la tècnica de Pro-Grama Social Comerç, Jéssica Gómez Alonso, amb la supervisió del tècnic de Comerç i Coordinador de la Moneda Social, Oriol Tuson Ganuza, i de la Cap del Departament de Comerç, Fires i Disciplina de Mercat i Coordinadora dels Programes de la Grama, Encarna Díaz Herrera, en el marc dels programes de desenvolupament econòmic i social de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.

Aquest treball ha estat dut a terme en el marc del Pla de recuperació, transformació i resiliència, finançat per la Unió Europea, Next Generation EU, corresponent a la Línia 4: Projectes d'innovació en serveis socials, de la convocatòria de subvencions del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya.

